

12 RÖPIRAT.

Budapest 1884. július 15.

IV. évfolyam

X. füzet.

Miért nem változtathatja meg a nevét az antiszemita párt?

Most, midőn az antiszemita párt a választásokból tetemesen megerősödve kelt ki, s a képviselőházba mint egy számbaveendő új politikai tényező fog bevonulni, — most, a midőn őt többé se agyonhallgatni se agyondorongolni nem lehet: a legkülönfélébb oldalokról hol jó, hol nemjó szándékú tanácsokkal látják el őt arra nézve, hogy tegye le az „antiszemita,” s vegyen föl más, szerintük kevésbé kifogásolható nevet

Legelőször is a kormánypárt félhivatalos közlönye, az antiszemita pártra folyton kígyót-békát kiabáló „Nemzet” adta azt a „jó” tanácsot, hogy az „antiszemita” párt nevezze el magát inkább „legszélsőbb balpárt”-nak.

Köszönjük a „jó” tanácsot, de nem kérünk belőle; és pedig már csak azért sem, mert mi antiszemita képviselők — érte legalább az antiszemita *pártszövetkezethez* tartozó képviselőket, — épen nem aspirálunk a „legszélsőbb-baliságra.” Még a pártszövetkezetünkhöz tartozó függetlenségi képviselők is kerülnek a tulhajtást a politikai kérdésekben; annál kevésbé hajlandók pedig természetesen nemcsak legszélsőbb, de még csak *szélső* baloldaliaknak is tekintetni az antiszemita pártszövetkezethez a *közjogi kiegyezés alapján* álló képviselő-tagjai.

A kormánypártnak most bonczkés alá vett jámbor „óhajtásával egybevág azon, a függetlenségi pártkörből eredő „szíves” ajánlat, hogy ők mi nekünk antiszemita képviselőknek hajlandók átengedni a legszélsőbb baloldali egész padvonalt ülés helyül.

A szép lelkek tehát – a mint látjuk – itt is találkoznak.

Csakhogy az országgyűlési antiszemita pártkör elnöksége idejekorán véget vetett az ellenünk „szent szövetségben” élő kormánypárt és függetlenségi kör ily féle velleitásainak azzal, hogy az antiszemita pártkörbe teljes bizonyossággal beiratkozandó képviselő

lök részére az ülés helyeket mindjárt a választások utáni napokban *előre lefoglalta*.

Ezen lefoglalt székek pedig a mérsékelt ellenzék és a szélső baloldal határvonalán vannak: a közjogi alapon álló antiszemitákéi a mérsékelt ellenzéki részen, a függetlenségi antiszemitákéi pedig a szélső baloldali részen.

Ez a hely az antiszemita pártoknak legtermészetesebb, s a fenforgó viszonyok közt az egyedül megfelelő ülés helye. Ilykép a két különböző politikai álláspontú antiszemita képviselők mindkét oldalon saját, különbeni politikai elvárásaikkal mellett ülnek, s mintegy éket, de egyszersmind összekötő kapcsot is képeznek az ellenzék két árnyalata között.

Tehát az antiszemita pártszövetkezethez tartozó képviselők se nem fogják a „legszélsőbb balpárti” névvel felcserélni az „antiszemita” jelzót, se nem fognak ülni a legszélsőbb baloldali padvonalra. Csak maradjanak ezeken a padokon a szélsőbaloldali zsidóbarátok: az ő zsidó-nihilisztikus, talmud-anarchikus, a keresztény-magyar társadalmi rendet felforgatni akaró törekvéseiknek a legmegfelelőbb symbolumai ezek a padok.

Eddig a rosszakaró oldalakról jött tanácsokkal foglalkoztunk; most térjünk át a jóakaró oldalakról jövő tanácsokra.

Nagy hazánkfia Kossuth Lajos – amint egy alábbi cikkünkben olvasható, – úgy véli, hogy „ha az antiszemita párt be fogja látni, hogy törekvése tulajdonképpen nem egyéb, mint bizonyos gazdasági érdekek védelme vagy reformja, és ha e védelmet igazán akarja, meg kell szűnnie továbbra is „*antiszemita-párt*” lennie, és célját reálisabb formában kell követnie, hogy más pártok is támogathassák.”

Hát mi antiszemiták egyszerűen *nem látjuk be*, hogy az antiszemita törekvése „nem egyéb mint bizonyos *gazdasági* érdekek védelme vagy reformja.” A zsidókérdés igenis eminens *gazdasági* kérdés is; de nem kizárólag *csakis* ez. A zsidókérdés keresztény-társadalmi kérdés is, sőt ma már *nemzeti létkérdés* is, a mely főfontosságú érdekeknek erélyes védelme *nélkül*, a gazdasági érdekek se védhetők meg. A kérdés ez: fenálljon-e a keresztény-magyar társadalom, avagy helyt engedjen-e a talmudmorál által úralt *zsidó* társadalomnak? A kérdés ez: a magyar vagy a zsidó elem legyen-e úralkodó Magyarországon?

A zsidókérdés tehát *ma már* első sorban *hatalmi* s így elsőrangú *politikai* kérdés.

Összes közviszonyainkat – nemcsak a gazdaságiakat – ma a *zsidó* szellem, a *zsidó* befolyás uralja: törvényhozás, kormány,

közigazgatás, törvénykezés, a sajtó, az összes gazdasági étellel «együtt a zsidó hatalmi sphaerába lőnek belesodorva: szóval összes közállapotaink *elzsidósodtak*.

Mindazok részére tehát, a kik a jelenlegi pudvás, *zsidós* közállapotoknak – nemcsak a gazdasági téren – megszüntetését *komolyan* akarják: mindazok részére nem marad más possibilis ellenzéki álláspont, mint a *zsidóellenes*, az *antiszemitikus* álláspont. A potiori fit denominatio.

A mostani korhadt közállapotok megváltoztatásának archimedesi pontja: a *zsidó hatalom megtörése* nemcsak a közgazdasági, hanem – miként az antiszemitapárt programjában áll, – a *társadalmi és politikai téren is*.

S ezzel részben már megfeleltünk volna a „Magyar Állam”-nak is, a mely június végén egyik számában – nyilván a mérsékelt ellenzéki klubból jövő sugalmazásra, – az antiszemitapártnak azt tanácsolja, hogy az *antiszemitapárt* név helyett vegye föl a „*magyar földvédek pártja*” nevet.

Mi készséggel elismerjük, hogy a „Magyar Állam” – leszámítva némely időközöket, a melyekben „nonnunquam et bonus dormitabat Homerus,” – az antiszemitizmus álláspontját védelmezni szokta, s egyike azon csekélyszámú fővárosi napilapoknak, a melyeket plus-minus a magunkéinak mondhatunk, – noha az utóbbi időkben, sajnos, nem mindig tehetjük ezt; – s épen ezért szintoly jó akarattal, mint a hogy a fentebbi tanácsot nekünk a „Magyar Állam” adta, mi csak azt jegyezzük meg neki, hogy mi antiszemiták épen nem érzünk hajlandóságot arra, hogy úgy figuráljunk, mint a „Magyar Föld” című csendes újságnak és pátronusainak a pártja, a kik részéről mi mindeddig, ha nem is pozitív ellenségeskedést, de bosszantó ignorálást, fumigálást tapasztaltunk, s a kiknek agrárpolitikája – zsidókérdés *nélkül!* – olyanforma mint az a tojás, a melynek nincsen tojássárgája.

Aztán mi antiszemiták nemcsak egyedül a magyar *földet* védjük, hanem védjük a keresztény-magyar népet, a keresztény-magyar társadalmat is, a mely ha elpusztul, hiába lesz ott a *föld*; annak nem *mi* vesszük hasznát; mi védjük a magyar ipart is, védjük vagyis inkább iparkodunk megteremteni – a zsidósággal szemben – 3. magyar kereskedelmet is; mi védjük egész nemzeti létünket.

Mi tehát nem szorítkozhatunk egyedül a *földre*; s így pártunk nevét se vehetjük a *föld*-től.

Sokat lehetne e tárgyról még írni. De hagyjuk! Nem állhatjuk meg azonban, hogy a „Magyar Állam”-nak még valamit ne mondjunk.

A „Magyar Állam” nem szerencsés a pártnevek indítványozásában. Az emlékezetes főrendiházi zsidóházassági viták alkalmával történt meg vele, hogy a főrendiházi ellenzékkel – ennek szerencsétlenségére – szövetkezett mérsékelt ellenzéki, u. n. habarékpártot elnevezte „*hazamentő párt*”-nak; s ennek a „*hazamentő párt*”-nak gr. Apponyi Albert által inaugurált zsidószagú politikájáért a „Magyar Állam”, sajnos, nem egyszer frontot csinált az antiszemitizmus ellen.

Nos! Most, a választások után a „Magyar Állam” láthatja, hogy az ő „*hazamentő párt*”-ja, nemcsak hogy a hazát nem tudta megmenteni, de még *saját magát* is alig volt képes megmenteni, daczára a főpapok és mágnások által a „*hazamentő párt*” választási fundusára aláírt százezreknek és daczára gróf Apponyi Albert valóban bámulatot keltett, de természetesen meddő maradt kortes-tevékenységének.

A tulajdonképeni *hazamentő párt* nem a „habarék-párt” volt, ma sem az, s nem is lesz az soha, hanem, ha valamely pártnak ez a díszes név egyáltalán adható, úgy ez nem illethet meg mást, mint a bőkezű főpapok és mágnások által fumígált és önmagára hagyott *antiszemita-pártot*. Tegye szívére a kezét a „Magyar Állam”, s mi hisszük, hogy többé nem „dormitabit nonnunquam et bonus Homerus!”

De vegyük most már objective a dolgot.

Azon törekvéseknek, a melyeket mi antiszemiták képviselünk, tudtunkkal a németországi *zsidó* lapok adták legelőször az „antiszemita” nevet; valamint az „agrárius” nevet is gúnynévként szinte a németországi *zsidó* lapok adták az agráriusoknak.

Úgy az agráriusok mint az antiszemiták aztán elfogadták hivatalos pártnévül a zsidók által nekik eleinte gúnynévként adott nevet, és ma ezen pártok egyike se szégyenli ez elnevezéseket. A zsidók e két – szerintük – gúnynév-csinálással *maguk festették az ördögöt a falra*; a mely, általuk falrafestett ördög aztán csakugyan meg is jelent előttük, az ő rettenetes ijedségükre.

A zsidók olyanformán jártak az „antiszemita” gúnynév-adással, mint jártak a *keresztel*, a mely náluk a gyalázat jelképe volt, míg minálunk a *megváltás magasztos jelvényévé lett*.

Hogy a „szellemes” és „élesesű” zsidók által törekvéseinknek adott *antiszemita* név mennyire megfelel törekvéseink lényegének s a mai korviszonyoknak: azt már fentebb fejtegettük.

Vagyunk tehát és maradunk is *antiszemiták*, s pártunk maradni fog a jövőre is *antiszemitapárt*, már csak azért is, mert még ha letennénk is hivatalosan e nevet, a zsidók bennünket –

és ekkor aztán már csakúgyan *gúnyból* – továbbra is csak *antiszemitáknak* hívnának; s ekkor reánk nézve előállana a kérdés: quid tunc? Ha például „magyar földvédek pártja” lenne a hivatalos nevünk, beismernénk-e előttük, hogy azért mi *igenis mégis* antiszemiták vagyunk? De hisz ekkor nem értünk volna el a név-változtatással semmit se. Vagy pedig megtagadnánk-e, hogy mi antiszemiták vagyunk, és à la habarékpárt, felháborodással utasítanánk-e el magunktól minden antiszemitizmust?!

No már – tisztelet-becsület, – de ilyen bolondot mi senki ember fia kedvéért se fognánk cselekedni!

Mi a mi mozgalmunkat az *antiszemita* név alatt indítottuk meg. E név alatt hirdettük elveinket a nemzet lelkesült tetszésnyilvánításai között. E név alatt lett ügyünk népszerűvé az országban. E név alatt harcoltunk a választásoknál, a zsidósággal s egymással ellenünk szövetkezett kormánypárt, habarékpárt és szélsőbaloldal koalíciójával szemben, s e név alatt tűztük fel diadalmas zászlainkat az ország annyi választókerületének várfokára.

S most hűtlenek legyünk e zászlóhoz?! Árulókként önmagunk törjük össze, önmagunk tiporjuk sárba azt a zászlót, a mely alatt annyi éven át szenvedtünk, küzdöttünk, s a mely alatt ma tengernyi ellenség fölött győzedelmeskedtünk?! – Ez még gondolatnak is szörnyűséges, „jó tanács”-nak pedig egyszerűen: *igen rossz tanács*; nem is említve azt, hogy, még ha a választóközön-séggel el is lehetne hitetnünk – a mi igen bajos dolog lenne, – hogy mi az *antiszemita* név letételével nem lettünk hűtlenek elveinkhez, nekik adott szavunkhoz: egy *új* pártnévnek a néppel való megismertetéséhez újabb évek kellenének. Még a kereskedelemben is zavarokat idéz elő a firmaváltoztatás: hát egy országos párt – az antiszemitapárt – nevének a megváltoztatása, a mely pártnév, noha *idegen* s nem magyar szó, szerencsénkre ma már a magyar nép legalsó osztályai között is, mint a jó pénz, forgalomban van, s bizony az – akár tetszik a filozemita többi pártoknak akár nem, – igen *csengő* hangzású pénz

And last not least – az *antiszemita* jelző kifejezi mozgalmunk *nemzetközi* jellegét is, a mely jellegre, ha céljt érni akarunk, kiváló súlyt kell fektetnünk.

A zsidókérdés nem egy országnak, nem csupán Magyarországnak speciális ügye, hanem *nemzetközi* kérdés is. Annak gyökere, kielégítő megoldása nem függ egy országnak akaratától avagy tehetségétől, hanem – hogy messzebb ne menjünk – az európai államok és nemzetek *közös* akciójától.

Éhez képest az antiszemita mozgalomnak eddig is meg volt

a maga *nemzetközi* jellege s jövőre is meglesz. A német- vagy oroszországi, vagy ausztriai stb. antiszemitikus mozgalom tápot nyújtott s nyújt a magyarországi mozgalom fejlődésének, s viszont a magyarországi antiszemitikus mozgalom fejlődésének hullámai felkorbácsolják a többi európai országokban koronként stagnációba eső hasonló mozgalom csendes vizeit is. A különböző országok antiszemitikus mozgalmait tehát viszonyhatást gyakorolnak egymásra.

Az *antiszemita* szó nemzetközi érvényű és jelentőségű ügy, amint a *zsidó* vagy a *szemita* szó szinte nemzetközi érvényű és jelentőségű. Az antiszemitapárt törekvése tehát a főcélban egy és ugyanaz Magyarországon, Németországon, Ausztriában stb., a mint, a zsidóság törekvése is egy és ugyanazonos mindezen államokban is.

Egy magyar *antiszemitapárt* létezése tehát nemcsak Magyarországra nézve bir horderővel, hanem erős kihatással van a külföldre is. Sőt már maga a pusztán „*antiszemita*” pártnev is egy hatalmas nemzetközi agitacionális eszköz. Az a tény, hogy Magyarországon sikerült egy tekintélyes *antiszemita-pártot* szervezni a parlamentben, hasonló tevékenységre ösztönzi a német osztrák stb. antiszemitákat is.

Mi tehát, a kik a zsidókérdés megoldását tűztük ki politikai működésünk főcéljául, már csak a zsidókérdés *nemzetközi* jellegéből kifolyólag se tehetnénk le a nemzetközi jelentőséggel is bíró *antiszemita* pártnevet.

És nem is fogjuk letenni.

Kossuth és az antiszemitizmus.

Az „Egyetértés” f. hó 1-ji számában Gellért Mór leírja. Kossuthnál Turinban, a múlt hó végével tett látogatása alkalmával vele történt beszélgetése lefolyását E beszélgetés leginkább Magyarország jelenlegi politikai viszonyaira vonatkozott, s így természetesen szóba jött az antiszemitizmus s az új antiszemitapárt ügye is.

Gelléri Mór előadása szerint, Kossuth e tárgyban „körülbelül következőleg nyilatkozott volna:

„Az antiszemita-párt denique megvan, s vele, mint faktorial, számolni kell. Ne bolygassuk most azt, hogy mikép, miféle eszközök által kerültek a házba. Tény az, hogy egy 17 tagú parlamenti pártot képeznek. Ez oly való jelenség, mely elől elzárkózni nem lehet. De mit kell velük tenni, az a kérdés. Vegyük elő az ő programjukat, melyben több pontban felsorolták kívánságaikat. E programra, egyes pontjai, – melyekre pontosan nem emlékszem – azt bizonyít-

ják, hogy az antiszemitizmus nem egyéb gazdasági kérdésnél. A nevezett párt látni fogja, hogy kívánságai közül ez vagy az a gazdasági érdekek szerint megoldható, részben teljesíthető, részben teljesíthető. így például a mi külföldi zsidók tömeges bevándorlását illeti, bizony ezt senki sem óhajtja, mert olyan invázió, mely sem anyagi erőt, sem munkaerőt nem hoz az országba, nem használhat, hanem csak árt; de ez nemcsak a zsidókra nézve áll. Ne eresszük be az oláhokat, vagy más e fajta népséget se, ha tömegesen, minden gazdasági és intellektuális erő nélkül akarja községeinket ellepni. Ez tehát nem zsidókérdés, hanem gazdasági kérdés. És így vagyunk e program többi pontjaival is. Az antiszemitizmus nem szenvedélyen, nem osztálygyűlöleten alapszik; alapja tisztán és egyedül a gazdasági kérdésekben keresendő. *Tudom, hogy az antiszemitizmus nagyon el van terjedve az országban.* Minden ember, a ki nálam megfordul, azt bizonyítja. Egy nagy vállalatnak az igazgatója, a kivel összeköttetésben vagyok, e kérdéstről szólva azt mondta: Bizony, ha az úr (már mint én) hazajönne, ön volna az egyedüli szabadelvű ember az országban . . . Volt nálam nemrég egy baranyamegyei egyszerű földműves ember. Megkérdeztem tőle, hogy náluk is megvan-e az antiszemitizmus és miért? Bizony meg van, válaszoló jámboran, mert a zsidók egyre vásárolják a birtokokat. Mindenütt így van ez? – kérdem. A németeknél nincs, mondta. No lássa, itt a dolog veleje. A németek takarékosabbak, gazdaságosabbak és élelmesebbek, őket nem fonja be a zsidó, nem forgatja ki vagyonukból; míg ellenben a magyar ember néha bizony könnyelmű, nem bánja, ha 1-2 firtal többet költ; több is veszett Budánál, gondolja magában, s ezt a könnyű gondolkozását, általában pedig bizonyos gazdasági előnyöket a zsidó, hasznára tudja fordítani, – és e miatt szidják. Itt Olaszországban, vagy Angliában, Franciaországban nincs, nem is lesz zsidókérdés, mert az olasz, az angol, a francia ép oly élelmes, mint a zsidó, és ép úgy ki tudja aknázni a gazdasági előnyöket, mint az. Hiába, nagyon anyagiassá váltunk, a gazdasági kérdések dominálnak mindenütt, és *a gazdasági viszonyok bizonyos alakulása szülte az antiszemitizmust.* Ha az antiszemita-párt be fogja látni, hogy törekvése tulajdonképpen nem egyéb, mint bizonyos gazdasági érdekek védelme vagy reformja, és ha e védelmet igazán akarja, meg kell szűnnie továbbra is „antiszemita-pártnak” lennie, és célját realisabb formában kell követnie, hogy más pártok is támogathassák. De ha e meggyőződése dacára is az osztály- és fajgyűlölet hirdetője marad, akkor erősebb eszközökkel kell ellene fellépni a kormánynak és társadalomnak egyaránt.”

Mielőtt Kossuthnak a zsidókérdésben tett ezen legújabb nyilatkozványával érdemileg foglalkoznánk: mindenekelőtt az a kérdés döntendő el, váljon ezen, egy interview alkalmával *általólag* tett nyilatkozatot elfogadhatjuk-e Kossuth valódi, kétségbevonhatlan enunciatívójának, a mely *aztán* teljes alaposággal journalisztikai taglalgatás tárgyát képezheti, s a melyből további következtetések vonhatók le?

E kérdésre a felelet egyszerűen az, hogy: *igen*.

Gelléri Mór semmiesetre sem érdemel kevesebb hitelt, mint Csernátony Lajos, a ki 1882. szeptemberben legelőször szállaltatta meg Kossuthot a zsidókérdésben az antiszemiták *ellen*. Csernátony is csak egy, Kossuthnál tett interview alkalmával történt beszélgetés formájában fixírozta Kossuth akkori nézeteit az antiszemitizmus kérdésében, s Kossuthnak, Csernátony mint szócső útján tett nyilatkozatait mégis hiteleseknek ismerte el mindenki, s mint ilyeneket úgy a bel- mint a külföldi zsidó- és zsidóbarát-sajtó sietett tudtára adni a világnak.

Ha tehát hiteleseknek lettek elfogadva Kossuthnak Csernátony útján tett nyilatkozatai, ugyanezen az alapon hitelesnek *kell* tartanunk Kossuthnak Gelléri Mór útján tett legújabb nyilatkozványát is.

De menjünk tovább.

Csernátony 1882. szeptemberben azon czélból interviewolta meg Kossuthot, hogy tőle az antiszemiták *ellen* nyilatkozatot vegyen ki: s mégis kapta Kossuthtól a kívánt nyilatkozatot.

Gelléri Mór, lévén *zsidó*, bizonyára még inkább azért kérdezte ki Kossuthot az antiszemitizmus fölött, hogy tőle az antiszemiták *ellen* újabbi nyilatkozatot vegyen ki.

S Gelléri Mórnak, a zsidónak, terve *nem* sikerült: Kossuth Lajos ezúttal az antiszemiták *mellett* nyilatkozott.

Ha tehát hitelt adott mindenki 1882-ben Csernátony előadásának az antiszemiták *ellen*, úgy méginkább teljes hitelt *kell* mindenkinek adnia a *zsidó* Gelléri Mór előadásának is Kossuth azon szavait illetőleg, a mely szavak az antiszemiták *mellett* szólnak. Ha valami „csovasztás” Gelléri Mórról a *zsidóról*, egyáltalán feltehető: úgy *ez* csak abban állhat, hogy Gelléri Mór Kossuthnak az antiszemiták *mellett* tanúszkodó több mondását elhallgatta, vagy a *zsidóság érdekeden* módosította.

Amit tehát Gelléri Mór szerint, ő előtte Kossuth Lajos az antiszemiták *mellett* mondott: az *föltétlenül hitelesnek* tekinthető. – Quod erat demonstrandum

És most már áttérhetünk a dolog érdemére.

Olvasóinknak bizonyára feltűnhetett, hogy mi, nagy hazánkfiának Kossuth Lajosnak a zsidókérdésben tett korábbi nyilatkozványai fölött mindig a legmélyebb hallgatásba búrkolódtunk. Nem szóltunk egy szót se akkor, a midőn 1882.

szeptemberben Csernátony elbeszélte, mikép ítélte el ő előtte Kossuth az antiszemizmust; nem szóltunk akkor sem, a midőn Helfy Ignácához ugyanazon évi októberben intézett nyílt levelében Kossuth az antiszemitákat „Istóczy et Comp.”-nak nevezte el, s őket „hóbortosok”-nak deklarálta; – s hallgattunk még akkor is, a midőn Kossuth kiadta harmadik nyilatkozványát az antiszemizmus ellen egy, 1883. augusztusban Úrváry Lajoshoz intézett s a nyilvánosságnak szánt levelében, a melyben egyebek közt ezt is mondta Kossuth: „Az antiszemitikus agitációt mint a XIX. század embere szégyenlem, mint magyar restellem, mint hazafi kázhozatom.”

Mi, respektálva azt a kegyeletet, melylyel a magyar nemzet, e nagy történelmi alakja iránt méltán viseltetik, de az ősz nagy hazafi iránt magunk által is érzett személyes tisztelet érzelmeitől is vezéreltetve, ezen egész idő alatt – mint mondók – Kossuthról és a zsidókérdésben követett magatartásáról soha egy szó kritikát nem irtunk, hanem mélységesen hallgattunk; magunk is elfogadva plausibilisnek a függetlenségi elveket valló antiszemita sajtónak azon felfogását, hogy Kossuthot rosszul informálták a zsidókérdésben, s így ő a hazában az ő távolléte óta eltelt harmadszázad alatt gyökeresen megváltozott viszonyok felől nincsen tájékozva.

Mi tehát ezen föltevésben vártunk, az időre, e hatalmas tényezőre bizván dolgainknak Kossuthnál is jobbrafordultát, s a kifejlendő eseményekhez képest nézeteinek reánk nézve kedvező módosulását. Mi hallgatag appelláltuk ügyünket „a Kossuth male informato, ad Kossuth melius informandum.”

S mi Kossuth Lajosban nem is csalatkoztunk; mert dacára az őt folyton ostromló filozemitikus befolyásoknak, – Kossuth ma már tisztán kezdi látni a haza siralmas állapotát. Az ő szemeit is, mint annyi emberét az országban – a kik pedig, a hazában élve, már rég tisztán láthatták volna a való ügyállást, – hirtelen felnyitották a legközelebbi képviselőválasztási mozgalmak tüneményei, a melyek az ország minden részében magát a választásoknál is érvényesített hatalmas antiszemitikus áramlat létezéséről tettek kétségtelen tanúságot, a mely hatalmas áramlat az új *antiszemita-pártot* számban és tekintélyben olyannyira megerősödve küldé be a nemzet tanácsába.

Hogy Kossuthnál a legutóbbi időben nézetváltozás állott be az antiszemizmust illetőleg: azt sejtettük már azon hallgatásból is, a melyet ő az ideai képviselőválasztások előtt ta-

núsított, noha biztosra vettük, hogy a filozemita szélső ellenzék minden követ megmozdított nála, hogy általa az antiszemitékat a választások küszöbén újból exkommunikáltassa.

Kossuth nézetváltozására vonatkozó ezen sejtelmének Istóczy Győző a f. é. június 2-án Rumban tartott emlékezetes választói gyűlésen tartott beszédében kifejezést is adott azon alkalomból, hogy a Mikos-párt, egy proklamációjában Kossuth Lajos nevére is hivatkozni merészelt az Istóczy-párt ellen.

S ime, sejtelmünk megvalósult: *Kossuth többé nem ellensége az antiszemitizmusnak és az antiszemitáknak*; a zsidóknak és zsidóbarátoknak pedig *nincs többé joguk* mi ellenünk Kossuth Lajos nevére hivatkozni.

Hogy ezek *tények*: arra nézve ott vannak a döntő bizonyítékok Gelléri Mórnak, a *zsidónak*, cikkünk elején ismertett közleményében.

Igaz, hogy Gelléri szerint, Kossuth a mi „eszközeinkről” is tett volna említést, a melyek útján mi a „házba kerültünk”. De hát ezek az eszközök csak tisztességes, törvényes eszközök voltak, mert hisz mi se vesztegetésekkel, se hivatalos pressióval nem dolgoztunk; ellenkezőleg ezen eszközök épen mi *ellenünk* hoztattak leginkább mozgásba.

Igaz, hogy Gelléri szerint, Kossuth csak kizárólagos *gazdasági* kérdésnek tekinti az antiszemitizmust, a mely kérdésre, hogy t. i. a zsidókérdés nemcsak kizárólag gazdasági kérdés, előző cikkünkben bőven megfeleltünk.

Igaz, hogy Gelléri szerint, Kossuth az antiszemita párt-programm megvalósítását *általános* törvényhozási intézkedések által is kivihetőnek tartja, mint például a zsidó bevándorlás meggátlása iránti követelést; holott tudjuk, hogy például „oláhok vagy más e fajta népség” tömeges bevándorlásáról szó sincs Magyarországon, s azon „oláhok és más e fajta népség” is, a kik bevándorolnak, bizony nem szipolyozzák ki a magyart, hanem hogy megélhessenek, nehéz testi munkát kell végezniök, s így az ő részükről a magyar társadalmat nem fenyegeti oly veszély, mint a Galicziából bevándorló kaftános, pájeszes dologkerülő zsidó csordák részéről.

Igaz, hogy Gelléri szerint, Kossuth egy nála megfordult „baranyamegyei egyszerű földműves ember”-nek „jámbor” megjegyzése alapján abban a nézetben van, hogy a „takarékosabb, gazdaságosabb és élelmesebb” németeknél az antiszemitizmusra se talaj, se ok nincs; noha Kossuth, Helfy Ignácához 1882. októberben intézett s fentebb említett levelé-

ben maga fakad ki az ellen, hogy mi az antiszemitizmust, – saját kifejezése szerint –: „proh pudor!” a *németektől* vettük át; s noha egyebek között a tisztán német lakosságú Moson-megye mindkét kerületében is *antiszemita* képviselők lettek megválasztva: tehát biz a németeknek is csak szintúgy vannak a zsidók ellen panaszokra okaik, mint a magyaroknak.

Igaz az is, hogy Gelléri szerint, Kossuth azt mondta, hogy Olasz-, Angol- és Franciaországban nincs, sőt pláne, hogy „nem is lesz” zsidókérdés. De hát hogy *ma még* ezen országokban nincs zsidókérdés olyan értelemben, mint például Magyarországon, annak az egyszerű oka az, hogy a 30 millió lakossal bíró Olaszországban nincs több 40 ezer zsidónál, a 32 millió lakossal bíró Angliában nincs több 50 ezer zsidónál, és a 38 millió lakossal bíró Franciaországban nincs több 80 ezer zsidónál; holott egyedül csak Budapesten legalább is 75 ezer zsidó rontja a levegőt, Magyarországnak pedig ma már mintegy 750 ezer zsidó lakosa van! – Hogy az emiittett országokban „jövőre se lesz zsidókérdés”, azt bajos elhinni azon okból, mert daczára az ottani zsidóság csekély létszámának, máris több francia-, olasz- és angol röpirat és hírlap foglalkozik a zsidókérdéssel *antiszemitikus* szempontból; s minél jobban fognak szaporodni és elhatalmasodni a zsidók azon országokban, annál nagyobb mértékben fognak röpiratok és hírlapok is a zsidókérdéssel foglalkozni a jövőben.

Igaz továbbá az is, hogy Gelléri szerint, Kossuth nézete az, hogy az antiszemita pártnak meg kell szűnnie továbbra is „antiszemita-párt”-nak lennie, a mely kérdésre előző cikkünkben már bőven megfeleltünk.

S igaz végül az is, hogy Gelléri Mór szerint Kossuth azt mondta, hogy „ha az antiszemita párt azon meggyőződése daczára, hogy törekvése nem egyéb mint bizonyos gazdasági érdekek védelme, – az osztály- és fajgyűlölet hirdetője marad, akkor erélyesebb eszközökkel kell ellene fellépni a kormánynak és a társadalomnak egyaránt”; noná maga Kossuth mondja – úgyancsak Gelléri szerint, – hogy „*az antiszemizmus nem szenvedélyen, nem osztálygyűlöleten alapul*”; s noha mi épenséggel nem látjuk be, hogy ha lehet gyűlölni a németet, a kikről Kossuth per „proh pudor!” beszél, s ha „hunczfut a német,” miért ne lehetne gyűlölni a zsidót is, s miért ne lehetne „hunczfut a zsidó” is? S noha nem látjuk be, hogy ha jogunk van olyannyira gyűlölni a muszkát, hogy például

egy Dobránszky Péter társadalmi élőhalottá lesz nálunk azért, mert Muszkaországban professor szeretett volna lenni: miért ne lehetne megadva nekünk az a jog is, hogy a kaftános, pájészes muszka s galicziai zsidót is gyűlölhessük, s a zsidóbérenczetet, a kik saját fajukat elárulják, – szintén társadalmi élőhalottakká telessük? Avagy a magyarnak szabad mindenféle náncziót és fajt gyűlölni, csak egyesegyedül az őt kiszipolyozó, az őt ősei birtokából kilicizáló, hajlékától megfosztó „szent” zsidó fajt nem szabad?!

Ismételjük, Gelléri Mór előadása szerint mind igaz lehet az, hogy Kossuth ekkép nyilatkozott.

De nem ezekben van a főszűlya Kossuth nyilatkozatainak, mert *ezek* csak a tényeknek többé-kevésbé hiányos ismeretén vagy helytelen felfogásán alapulnak; hanem Kossuth nyilatkozatának főszűlya aban van,

hogy Kossuth Lajos *elismeri* az antiszemita-pártot mint politikai faktort;

hogy Kossuth Lajos „e való jelenség elöl *nem zárkózik el*”;

hogy Kossuth alapos tanulmányozás tárgyává tevén az antiszemita-párt programját – nem úgy mint az azt ignoráló filozemita sihederek az országban, – beismeri, hogy az antiszemitizmus egy *közkérdés* – habár szerinte csak „gazdasági” kérdés, – s ezzel Kossuth tényleg beismeri az *antiszemitizmus létjogosultságát* is;

hogy Kossuth kijelenti, mikép „az antiszemitizmus nem szenvedélyen, nem osztály gyűlöleten alapszik;

hogy Kossuth kijelenti, mikép „tudja, hogy az antiszemitizmus nagyon el van terjedve az országban”; (a mit számtalan itthon élő filozemita siheder még ma sem akar beismerni);

hogy Kossuth constatalja, miként „a gazdasági viszonyok bizonyos alakulása szűlte az antiszemitizmust”; Kossuth *tehát indokoltnak és jogosultnak* mondja ki mozgalmunkat, mert hiszen, – az ő szavai szerint – „nagyon anyagias kort élünk, amelyben a gazdasági kérdések dominálnak mindenütt;

s hogy végül Kossuth indirecte felhiv *más pártokat* is, hogy ők az antiszemita-párt törekvéseit „*támogassák*”.

Ezekben a tényekben rejlik Kossuth Lajos legújabb nyilatkozványának óriási hordereje; mert a ki egyszer a zsidó kérdésben kimondta az A-t, annak az antiszemita ABC-t végig kell mondania: ez a tények kérérlhetlen logikája És Kossuth Lajos kimondta az antiszemita A-t!

Az antiszemitapártnak, választási diadalai után, Kossuth Lajos e legújabb nyilatkozványa a legnagyobb, legfényesebb diadala.

Mint jéghideg zuhany zúdultak Kossuthnak az antiszemitizmus *mellett* tett kijelentései a zsidók, zsidóbérenczek és zsidóbarátok nyakába, a kiknek, Kossuth e legújabb nyilatkozatáig, ha már minden argumentumuk torkukra lett forrasztva, ultima ratiójuk ellenünk mindig Kossuth Lajos neve volt.

Ennek most már persze a jövőre nézve vége van! Kossuth Lajos neve nem fog többé zsidó argumentum lenni.

Kossuth Lajos, egy korábbi nyilatkozványában „óramutatónak” nevezte el magát, a mely óramutató a magyar nép hangulatát az óratáblán hiven jelzi; ezzel Kossuth azt akarván mondani, hogy ő csak a magyar nemzet közérületének mindenkori hü kifejezője.

Adjunk hálát a Magyarok Istenének, hogy a *mi óránk?* az *antiszemiták* órája elvégre nagy hazánkfiánál *Kossuth Lajosnál is ütött*, a kit az Úristen, a magyar nemzet büszkeségére és milliányi tisztelőinek örömére, erőben és egészségben még igen sokáig éltesse!

Gróf Apponyi Albert és az antiszemitizmus.

Nemcsak Kossuth Lajos, a függetlenségi párt tulajdonképi feje, hanem gróf Apponyi Albert, a mérsékelt ellenzék vezére is *más* színben látja az antiszemitizmust az idei képviselőválasztások *után* mint látta azok *előtt*.

Apponyi, Falk Miksa aradi jelöltsége ellen sikra szállva, Aradon f. é. június 28-án egyikét mondta legsikerültebb választási beszédeinek.

E beszédében az antiszemitizmusról következőleg nyilatkozott:

„Az antiszemitizmus, a mint a választások alatt *váratlanul nagyra nőtt*, ha tudtán és akaratán kívül is, a társadalmi forradalom szellemének egyik előhírnöke. A társadalmi forradalom veszélyei ellen pedig nem segít a struczmadár-politika, nem segít a létező társadalmi bajok agyonhallgatása, nem segít az, ha el akarjuk hitetni, hogy ily bajok nem léteznek, midőn a nép azokat érzi; a társadalmi forradalom egyedüli ellenszere a társadalmi reform. És azért jóslatom abban áll, hogy addig, míg a közzgazdasági és társadalmi reformok részint konokul elutasítatnak, részint tehetetlenségből mellőztetnek, addig, míg oly beszédek tartatnak és az uralkodópárt által megtapsoltatnak, minő Wahrmann Mór úré volt: (a ki az uzsoratörvényt mint a „szabadság” megsértését kárhoztatta. –

Szerk.) addig az antiszemitizmus terjedésének sem a deklamáció, sem a hatalom sikeresen útját állani nem fogja. De ezért azután az a rendszer lesz felelős, mely e kóros tüneménynek gyökerét felismerni és kiirtani képtelen.”

Hogy az antiszemitizmus „kóros tünemény” volna: arra megfelelt helyettünk a nemes grófnak már Aradon egyik derék elvtársunk, *Farkas István* pankotai gőzmalom-tulajdonos, a ki a Falkellenes párt nagy bankettjén, a közönség élénk éljenzése között reflektált Apponyi fentebbi téves nézetére is, kijelentvén hogy:

„az antiszemitizmus nem kóros tünemény, hanem egy egészséges, életerős és jogosult eszme, a melyet elfojtani hasztalan kísértené meg bármely és bármily hatalom is. Szükség van arra, mint az égiháborúra a mely tisztítja a levegőt, mert ha égiháború nem volna, a levegő megromlanék, s ha antiszemitizmus nem volna, pláne beütne a *kolera* is.”

Ezek egy értelmes, egyszerű polgártársunk szavai, de aranyigazságokat tartalmaznak azok.

Apponyi Albert aradi szereplésének se lett *meg a várt* gyümölcse. Miért? Mert még ott is bizonyos rezervával nyilatkozott az antiszemitizmusról. Pedig egy *Falkot* is csakis és egyedül az antiszemitizmus bástyáiról lehet sikeresen bombázni.

De, ha Apponyi gróf úgy beszélt volna az antiszemitizmusról múlt februárban is, mint a hogy ezt Aradon tette, hát most nem ol} siralmasan vonulna be pártja a házba; mert ha ő pártja jelöltjeinek megengedte volna az antiszemitizmust programjukba felvenni, hát Apponyi gróf ma nem 60, hanem legalább is 100 képviselővel rendelkezne. De hát a „késő bánat”-ról van egy drasztikus magyar közmondás! — — —

Gróf Apponyit a „kormányképesség” tekintete vitte arra, hogy múlt februárban anthemát dörögjön az antiszemitákra. Csakhogy elfeledte a nemes gróf azt, hogy parlamenti kormányforma mellett a kormányképesség *legelső* feltétele az, hogy az illető államférfi *többséget* szerezzen magának a képviselőházban. S ma *ettől* a kormányképességtől gr. Apponyi távolabb van mint valaha, s ha el nem fogadja az antiszemitikus álláspontot, ma már végleg le is mondhat róla.

Mi antiszemiták nem akarunk „társadalmi forradalmat” előidézni, — amint ezt már számtalanszor kijelentettük, — mi épen ezi a különben múlhatlanul bekövetkezendő társadalmi forradalmat akarjuk megakadályozni az ő általa is ajánlott „társadalmi reform”-mal Csakhogy mi antiszemiták nem árulunk zsákban macskát, hanem a maga *nevén* nevezzük a gyereket. Minek kellett tehát minket a választások küszöbén habaréki anthemával sújtani, úgy, a mint

ezt gróf Apponyi a múlt februárban a képviselőházban tette? Mi-
nek kellett a főrendiházi ellenzéki mozgalomnak antiszemitikus
élet elvenni, amint ezt gróf Apponyi Albert tette? S minek kellett
az oly szépen megindult katolikus papság nagy részét az anti-
szemitizmus *ellen* hangolni, egy másik nagy részét pedig passzivi-
tásra kényszeríteni, amint ezt szinte gróf Apponyi Albert tette?!...

Nagy bűnei vannak gróf Apponyinak az antiszemitizmus
iránt. De mégis bűnhődött e bűneiért!

Váljon gróf Apponyi Albert levonja-e az antiszemitizmus „vá-
ratlan” nagyranövéséből saját részére a *consequentiákat*? Nem
tudjuk.

Azt azonban *mi*, a kik előtt az antiszemitizmus nagyranöveke-
dése épenséggel nem volt „váratlan” dolog, *mi* tudjuk, mikép arra,
hogy a jelenlegi kormány s vele együtt a fenálló kormányrend-
szer a *választások* útján megbuktatható legyen, csak egyetlen egy
ut és mód van. S ez az egyetlen ut és mód ebben a tanács-
ban kulminál: *Fogadja el az ellenzék mindkét árnyalata az an-
tiszemitizmus álláspontját.*

In hoc signo vinces!

A zsidók háladatlansága a filoszemita kép- viselők és képviselőjelöltek iránt.

Mi már régóta figyelemmel kísérjük a zsidók magatartását
azon országgyűlési képviselők irányában, a kik magukat a zsidó-
ságvédelmében exponálták, értük népszerűségüket feláldozták abban
a reményben, hogy majd a választásoknál a hálás zsidóságban
hatalmas támaszt fognak nyerni.

Es a mi észleléseink eredménye az, hogy a zsidók örülnek
úgyan azon, ha valamely képviselő miattuk neki megy a falnak
és érdekükben Makkabaeus-huszárkodik, hanem bizony nemcsak
hogy nem törődnek aztán vele ha a választásnál megbukik, de
még saját részükről is derekasán hozzálátnak megbuktatásához.

Dühring felállította azt a tételt, hogy „a zsidóknak csak
egy napra való eszük van.” Ez a tapasztalati igazság teljesen áll
a zsidóknak a filoszemiták iránt tanúsított eljárását illetőleg is.
Úgy tesznek ezekkel, mint a kifacsart citrommal, – megvetéssel
dobják el őket maguktól.

Hogy állításunkat igazoljuk: ott van legelőször is *Miklós*
István volt képviselő esete, a ki 1880. decemberben, az akkor
megindult „12 röpirat” miatt megtámadta Istóczyt egy, Tisza

Kálmánhoz intézett s a röpiratok beperlését sürgetett interpellációjában.

Miklós István erre pár hét múlva csőd alá kerülvén, kénytelen volt a képviselőségről lemondani. S kik hajtották őt a csődbe, s kik nem ismertek iránta se irgalmat se kegyelmet vagyoni viszonyainak rendezése körül? *Zsidók.*

Következett *Hegyesi* Márton volt képviselő. Ez a „12 röpirat” „ellensúlyozásául” Nagyváradon 1881. elején „12 Ellenröpirat”-ot szerkesztett jobb ügyhöz méltó buzgalommal: és mi lett az eredmény? Az, hogy kerületében, a margittai kerületben az 1881¹-ki képviselőválasztásoknál csekély szóval kisebbségben maradt. S kik miatt? A *zsidók* miatt, a kik közül csakis *hármán* szavaztak rá; a többiek pedig mind *ellene*.

Ezen tapasztalások alapján mi előre tudtuk, minő sors vár az 1881¹/₄-iki képviselőház filoszemitáinak a legtöbbszörére. Mikor az ellenünk intézett heves támadásaikra válaszoltunk a házban, gyakran volt nyelvünkön az a figyelmeztetés a kardoskodó filozemita képviselőkhöz, hogy tudják-e, minő sors várakozik rájuk a zsidóság részéről a választásoknál? De hát jobbnak láttuk hagyni őket táncolni a jégen és őket megérdemlett sorsukra hagyni.

S ez a sors utól is érte őket. Ott van *Eötvös* Károly, a ki a budapest-terézvárosi kerületben, a hol a zsidó szavazók kilencz szótöbbségben vannak, kétszázon felüli szavazattal bukott el; tehát bukása a *zsidókon* fordult meg. És pedig ha van valaki az országban, a ki iránt a zsidók örök hála van kötelezve: úgy az bizonyára *Eötvös* Károly. De a zsidók azt mondták rá: „A mór megtette kötelességét, a mór elmehet.”

Ott van *Polónyi* Géza, a harczias filozemita. Szolnokon a zsidókat szemben találta magával, s szerencsésen ki is maradt a képviselőházból.

Hát még a *Mezei* Ernő siralmas sorsa, a ki az ország egyik legzsidóbb kerületében, Miskolcz 2-ik kerületében csúfosan megbukott. Hiába szólította fel ő kigyelme az antiszemitákat a kivándorlásra: „hálás” zsidó fajrokonai *őt* kényszerítették kivándorolni a képviselőházból.

Mit szóljunk aztán *Helfy* Ignác esetéhez? a ki a zsidóságnak megbecsülhetlen szolgálatokat tett az által, hogy nagy hazánkfiát, *Kossuth* Lajost, éveken át helytelenül informálta a zsidókérdésben, a mely hamis információknak tulajdoníthatók első sorban *Kossuth*-nak korábbi filozemita nyilatkozványai. És a zsidóság azzal hállalta meg *Helfy*-nek ezen, iránta tett nagy szolgálatait, a melyeket ő – *Helfy* – azzal is tetézt, hogy az országgyűlési függet-

lenségi kör zsidós politikájának ő volt mindig egyik főszlopa, hogy Szent-Gotthárdon a nyolczvan zsidó szavazó közül csak 3, mond *három* szavazott reá, 77 pedig az ő ellenjelöltjére, s így Helfy, a ki. már korábban Győrött és Baján is rútul megbukott, szerencsésen ki is maradt az 1884/7-ki képviselőházból.

Tudnánk aztán még sokat mondani az idej választások alatt történt furcsa dolgokról: miként vágták útját egyenesen a *zsidók* annak, hogy több „nagy reményű” filoszemita képviselőjelölt künnrekedjen, s a házban neszerezhessen „érdemeket” Izrael iránt. Sőt arra is tudunk eseteket, mikép hagyták pénz dolgában cserbe több jelöltjüket, a kiknek választási költségeit megtéríteni ígérték. Sőt mi több, megtörtént még az is, hogy egy antiszemita párti képviselőjelölt ellen egyenesen általuk felléptetett s „miattuk magát nagy költségekbe vert filoszemita jelöltet, bukása után, adósság miatt hamarosan *végrehajtás alá vétették* a „háládatos” zsidók.

Hanem hát jól van ez így! Így majd lassacskán elmegy a kedvök a „gój”-oknak a gesztenyét a tűzből a *zsidók* részére kikaparni, hogy aztán elismerés fejében a zsidóktól azt kapják, a mit Kemény Mihály kapott a vármegyén.

Ha a zsidó gyűlöli lelkéből az antiszemitát: úgy határtalan megvetést érez a filoszemiták iránt. Saját alávaló mivoltát ismerve, nem is érezhet becsülést az iránt, a ki lealjasítja magát azzal, hogy még az ő védelmére kelni sem átallja.

Így történik aztán, hogy a filoszemita képviselőjelöltek egy részről a bosszút lihegő antiszemiták fogják oldalba, másrésztől *meg* a zsidók hagyják cserben, a minek aztán a biztos bukás a következménye.

Valjon ezen tapasztalati tényekből levonják-e a jövő országgyűlésen a következtetéseket a honatyák?

Mi alig hisszük.

Hát csak rajta filoszemita honatyák mindaddig, a míg ti is az Eötvös Károly ok, Mezei Ernők, Polónyi Gézák és Helfy Ignácok sorsára nem juttok!

יהי אור

Jehi or! – Legyen világosság!

X.VIII.

A Talmud elvei a gyakorlatban.

Csaknem fölöslegesnek látszik ezek után a zsidóságra csak egy szót is vesztegetnem; a kinek helyén van szíve, helyén agyveleje: köz-

lőtt cikkeink meggyőzhették már eléggé arról, hogy nem az egész ó- és új-világ a hibás, ha a zsidót gyűlöli; nem az egész emberiség téved, hazudik; nem a világ nagy szellemei és tudósai elfogultak, rajongók vagy bolondok; hanem hogy a zsidóságban kell rejleni a bajnak, vagyis mind ama gonoszságnak, melyet róluk eddigi cikkeinkben kimutatánk. Lássuk most további bűneiket.

¶ *Vérszomj, kegyetlenség, vérengzés, gyilkosság és hason félék.*

Nem sok bizonykodásba kerül annak kimutatása, hogy a zsidók a legvérengzőbb természetű emberek a föld kerekiségén. Voltaire azt következteti a zsidók bibliájának némely helyéből, hogy az ősrégi zsidók emberevők voltak.¹⁾ Annyi tény, hogy gyermekeiket nem egyszer fölládozták bálványoknak vagy fanatizmusuknak, mint Jessze példája mutatja, vagy mint Izsaia's vallja²⁾ – Mi azonban nem akarunk a régi zsidóság gonoszságaival e helyen foglalkozni, lévén az egészen máshova tartozó ügy, elég az, hogy arra mint előzményre rámutassunk.

Jelen évtizedünk figyelme valahára ismét rá van irányozva az annyiszor megbélyegzett, kárhóztatott zsidóságra, s e körülmény magával hozza az e tárggyal foglalkozó könyvek, röpiratok és cikkek ezreit, melyek a fölszínre vetnek ezer és ezer, sokszor gyanús, sokszor helyes, sokszor pedig hamis, nem értett, s az antiszemizmust nem kis mértékben compromittáló idézeteket. Némely főt a hiúság kap meg, dühösen neki ugratja a „Talmud”-nak a nélkül, hogy annak csak színét is látta volna valaha. Több ily elferdített, nem értett idézetet láttam a politikai és egyéb magyar lapokban, melyek legfőlebb csak arra valók, hogy bennünket a zsidóság érettük kinevessen. Csak egyet említek, az „Amine haarecz” fölíratú cikket, melynek írója azt mondja, hogy *szó szerinti értelme* a tartomány népe és Kanaan népére vonatkozik. – Dehogy az az értelme! Minden valamire való hebraista tudja, hogy *am hóórecz* (többes: aramé hóórecz) a. m. a föld népe, paraszt nép, plebeius, vonatkozik pedig *sáját* népükre, ellentétben a rabbinusokkal és tudósokkal. „Szó szerinti értelme” pedig ez: „népe (többes: népei) a földnek”, azaz: *parasztok*. – Van ott egy idézet a Peszakhim 497, 2-dik lapjáról, ámbár ennyi lap az egész könyvben sincs, maga pedig az idézet nem egyéb, mint az ott mondottak teljes nemértése. Közölhetném az egész Talmud-szöveget, kezemnél van; de megelégszem ama figyelmeztetéssel, hogy „sutor, ne ultra crepidam.” Hozzáadom még, hogy nagy elbizakodottság kell ily téves, ily ferde, hiányos és nem értett idézet elé még azt is oda írni, hogy: „íme nyílt homlokmal hívjuk fel a zsidó tudósokat: ám czáfoljanak meg egyetlen betűt is!” – mert azonkívül, hogy igazságtalan az ily idézet, az eljárás nevetséges is. Ha valamely zsidó csakúgyan felüti a Peszakhimot a 49-ik lap hátán, azt fogja tapasztalni, hogy igenis, van Eleazarnak ott idézete, hanem az másként hangzik, hogy annak a kereszténységgel semmi köze, a tudatlan hasának (vagyis egyszerűen kétfelé) hasításáról nem Eleazar beszél; Sámuel v. Jiczkhak fia a tudatlan hátán való felhasításáról szól (de az orr fölhasításáról senki); Méir r. a tudatlanhoz (butához) nőül nem adandó leányról

¹⁾ Oeuvres de Voltaire i. k. Diction. Philos. „Anthrophages” és „Juifs” cikkefc alatt, 1867-iki fol. kiadás a 109-ik és 196–97. lapokon.

²⁾ Jes. CVII. f. 5 v. „Akik az istennel vigasztaljátok magatokat minden lombos fa alatt, fölládozván kisdedeiteket patakokban kiálló kövek alatt.

beszél stb.; szóval, az ilyen zsidó belátná, hogy az idézet egészen rossz, a fordítás semmit sem ér, sőt még magyarul sincs jól (mint pl. „orra-lukait, e. h. orrlyukait; felszaggatni, e. h. felszakgatni; mert szak-it, nem pedig szag-it, stb.) Az ilyen henczegés árt a mi ügyünknek; mert mi nem fogunk rá senkire semmit, mi igaz utón akarunk haladni, mi nem idézünk semmit, a mit vagy nem értünk, vagy saját szemeinkkel mint héber vagy khald szöveget nem láttunk.

A helyett, hogy mi „a zsidó tudósok”-kal kötekedni akarnánk, az egész faj bűneit szedjük elő oly módon, hogy *tapasztalt* gonoszságait a Talmud, vagy egyéb rabbinusok irataiból okadatuljuk, hogy a ker. olvasó, különösen pedig a zsidóság szolgái és pajtsái értsék meg már valahára, miszerint a zsidóság nem véletlenül, egy-egy személyében, hanem rendszeresen, elvből, hittani tételeinél fogva gonosz. Hiányzik a zsidó természetéből a gyöngédség, az emberiség, a kegyelet, a szánalom, az irgalom, a könyörület. Vannak közöttük emberbaráti társulatok az igaz, vannak „*Bné brisz*,” „*Khevera Kadisa*,” „*Anse ernesz*” stb. eí. nevű szövetkezetek, hanem ezek csak zsidó hitfelek támogatására alakítvák. Ismeretlen előttük a hála még azok iránt is, akik életüket mentik meg, vagy birtokukat óvják meg. (L. jelen füzetünkben „*A zsidók háladatlansága a filozemita képviselők és képviselőjelöltek iránt*” című cikket. Szerk.)

Ha tűzoltók, éjiőrök valamely nagy veszedelmet hártanak el a zsidó személyétől vagy birtokától, a zsidó kelletlenül, savanyu arcczal köszöni meg, legföljebb néhány fillért vet oda „hálája jeléül”; e tekintetben a zsidók már nagyon ismeretesek.

Közöltük már előbbi cikkünkben Mause bar Majmon egy hires tanítmányát, melyben kimondja, hogy a zsidó bírónak részrehajlónak kell lennie a zsidó javára, és hogy a nem-zsidót megszánni nem kell, mivel a mint nem szánjuk a barmot leölni, noha nem vétkezett, úgy nem kell szánni azt sem, a ki nincs körülmetszve: a mennyiben az ilyennek lénye arra való, hogy az „ember” szükségletei kielégítésére szolgáljon. – Ki van e tanban az egész zsidóság lényege fejezve: vagy zsidó, vagy semmi; szerintük pedig: **אֵל יְהוּדִי אֵי בְלִיָּה** = ő jehudi, ó éluf (vagy zsidó, vagy akasztófa). – Ebből már most megérthetjük azt, hogy minek tartanak bennünket a zsidók; egy példa azonban mégsem fog ártani. Néhány évvel ezelőtt West Point-ban (New-York állam) a katonai nevelőben bizonyos Whittaker nevű néger hadapród pörösködött valamely állítólag rajta elkövetett merénylet vagy méltatlanság fölött. Volt a tanúk között egy zsidó is, aki vallomásaival minden áron el akarta nyomni a szegény fiatal ember ügyét elannyira, hogy a csúnya részrehajlás még a bírónak is feltűnően kérdőre vonta a zsidót. E szemtelen zsidó, a hallgatóság és a törvényszék legnagyobb megbotránkozására azt mondta, hogy ő zsidó, az ő vallása neki azt parancsolja, hogy *ember és ember között különbség teendő*. Képzelmeheti az általános megütközést! Nem is maradt erre a bíró adós. A hallgatóság nagy tetszése között azt felelte neki, hogy ha ez így van, akkor a zsidók ne csodálkozzanak, ha őket vendéglőkből és egyéb nyilvános helyekről kivetik, és ne üssenek zajt a világban, ha Oroszországból kiverik.

Figyelt-e meg már az érdeemes olvasó kétkerékű laptikával és egy gebével házaló zsidót? – Látt-e már a zsidót, miképpen bánik szerencsétlen, nyomorult lovacsájával? – Ha nem, figyelje meg ezután. Csaknem a szívem szakadt meg néha, midőn láttam, hogy ez ördögi szörny

mit cselekszik a szegény, védtelen állatkával. Nem akarom leírni, mert pezseg a vér ereimben, ha csak rá gondolok is. Nincs a zsidóban könyörület állat irányában, nincs irgalom áldozata irányában, legyen az szerencsétlen ember vagy állat; mert hisz ők évezredekben át annyi embert és annyi állatot gyilkoltak le áldozatul, hogy amúgy is dúrva, elfásult szívükben az emberiség, az irgalom egy szikrája sem maradt meg. Hidegvérrel mehet el a zsidó összezúzott tagokkal vérében fetrengő embertársa mellett a nélkül, hogy csak egy ideg is megmozdulna elfásult szívében, (mint az evangéliumban,) és veszni hagyja Isten teremtményét csak azért, mivel az nem zsidó!

Föltűnt-e már az érdeemes olvasónak, hogy a zsidó ifjúság miként rohaiük az orvosi pályára? – hogy a zsidók mily nagy része lesz mézszárossá? Föltűnt-e az érdeemes olvasónak Mózes szigorú tilalma a vérvetés és vér-ivás ellen? – Föltűnt-e, hogy barbár *metszés* a zsidónak gyermekén elkövetett első szertartása? – Hasonlítsa már most ezt össze azon 2000 éves váddal, mely szerint a zsidók ker. gyermekeket gyilkolnak le babonás célokra: és fogalmat nyer a zsidóság lelkületéről. Ugyanazon időben, midőn Nyíregyházán javában folyt a zsidók ellen a szertartásos gyilkossági pör, Port-Szaidban is követtek el a zsidók egy egészen hasonló gyermekgyilkosságot, avval a különbséggel, hogy ott a gyermek vérének mégis találták az illető zsidónál egy palacszkban. Ott a francia consul mentette meg a zsidóságot ismét a nép dühétől és az igazság kezétől. – Nem alaptalan a gyanú, hogy zsidó orvosok összeműködnek hitfeleikkel ker. vér szerzésére, főleg olyanok, a kik nyilvános kórházakban vannak alkalmazva; mert tudjuk régi iratokból, hogy nem ritkán pénzért szereznek keresztényt, hogy eret hagyjon magán vágatni, sőt, mint olvastam, borbélyoktól is vettek már köpükből nyert vért! – Roszszul tesznek azon nagy családok, tekintélyes úrak, intézetek és községek, akik és amelyek zsidó orvosokat tartanak; mert én úgyan nem mondok, hogy mindannyian készakarva ártnak, hanem az kétségtelen, hogy sok visszaélést sőt gonosztságot is követnek el. Csak egy példát említek. VIII. Incze pápának volt egy zsidó orvosa (elég rósz). Midőn egykor a pápa súlyos betegségbe esek, 3 gyermek véréből akart neki holmi zagyvalék-gyógyszert készíteni a pápa tudta nélkül. A gyermekek csakúgyan legyilkoltatván, a zsidó orvos (valódi orvos) megugrott a lefejeztetés elül³). – Lehet különben, és ez valószínű is, hogy nem volt az ő orvosa, hanem egyszerű tolakodó, kuruzsló zsidó; mert az tény, hogy már a régi Rómában is mint kuruzslók, álomfejtők voltak ismeretesek, s e tekintetben a zsidók könyvei kétséget nem hagynak fön, lévén már az ó-szövetségben híres álomfejtők és babonás kuruzslók.*) – Elég az a dologhoz, hogy okos ember tanul a példákából és a biztosabb utat követi,

³) Diutino quum laboraret Innocentius morbo . . . ac vis morbi medicinam eluderet: Judaeus impostor, qui valetudinem pollicebatur, ex tribus pueris annor. 10, qui ea de causa paulopost obiere, sanguinem exhausit, ut ex eo pharmacum stillatitium Pontifici propinandum chimice pararet. Facinus quum Innocentius rescivisset & exsecraretur, supplicio Judaeus se fuga subduxit, teste Vialardo, p. 72. – Gesta PP. RR. Jo. Palatino, Yenet. 1688., Torn. III. pag. 701.

⁴) Ezért mondja róluk Juvenalis (Sat. VI. 547.) „Qualiacumque voles Judaens somnia vendet.” Valamint a biblia, úgy a Talmud is sokat foglalkozik az álommal és annak jelentésével. A régi keletiek babonás volta e tekintetben hihetetlen még a mai nap is, régente pedig a íjejedelmek rendes álomfejtőket tartottak, mint József, Dániel és sok más.

nem fordulván zsidó orvoshoz, mint a zsidó nem szokott ker. orvoshoz, bábához stb. fordulni.

Ismerjük már a zsidók szándékait a világalomra nézve, ismerjük a módokat is, a melyek által e célzt valaha elérhetni reménylik. Mindaz, ami és aki itt útjokban áll, az ellenség; ellenség e szerint minden nem-zsidó; ellenség minden vallási testület; ellenség minden politikai hatalom, hadsereg; ellenség még a tudomány és bölcsészet is: mindezt tehát okvetlenül ki kell irtani. Minthogy pedig erőszakos, nagymérvű gyilkosság végrehajtására nem képesek: apródonkint, szórványosan hajtják végre. – Gyilkosságaikat a dolog természete szerint két főosztályba sorozhatjuk, u. m.: *közvetlen* gyilkosságok, és *közvetettek*. A *közvetett* gyilkosság abból áll, hogy midőn alkalom nem kínálkozik az egyenes megölésre, vagy midőn a zsidó minden felelősség nélkül söpörhet egy vagy több emberéletet el: áldozatait csalárd kelepczében veszti el. Noha a gyilkosság ama faját is sűrűn gyakorolják a zsidók, emevvel mégis gyakrabban élnek, mivel ily esetben az oknak még árnyéka sem éri a zsidót. Tapasztaljuk akárhányszor pl., hogy a zsidó két vagy több részeges és verekedő embert leitat és összeuszít; ha egyik a másikat megöli, a zsidó „nem tehet róla.” – Mintegy két év előtt történt Új-Yorkban, hogy szokatlanul sok ház roskadt össze. A hatóság városzerte minden házat átvizsgáltatott szakértők által, hogy a lakhatatlan házakat bezárrassa. Volt a sok zsidó vádlott között egy Lévi nevű különösen szemtelen zsidó, ki. midőn kérdőre vonták háza összeroskadása miatt (a hol persze számtalan ker. ember lelte halálát,) egész kinikusan azt felelte, hogy hiszen ő a kártvallott fél! hogy továbbá, ő a házat nem építette, végre pedig, hogy ő nem bánja, mivel ő *nem lakott, nem is lakik* a házban! – Tehát a gaz, gyilkos zsidó előre tudta a következményt, azért nem is lakott saját házában. – Száz és száz ily módja van a közvetett gyilkosságnak, melyet a zsidók a ker. népen elkövetnek. Nem egyszeről meg a zsidó keresztényt „önvédelemből,” pl. rablónak nézvéen a járandóságát kereső szegény embert; olykor „véletlenül,” néha „tévedésből.” A zsidók gyáraiban halomszámra gyilkolják le a szegényeket, mint pl. a nem régiben emlegetett morvaországi posztógyárakban hihetetlen magas hőmérsékletet tartatván, hogy „finomabb legyen a fonál.” A zsidó vállalkozók csoportonkint irtják a köznépet vízi, kőműves vagy földmunkáknál; midőn, ha fukarsága következtében silány fal, állvány stb. leszakad és néhány szegény embert agyonüt: „mit teti3t róla a zsidó?” – Midőn a földjein, fűrészmalmokban és egyéb gépeknél dolgozó munkásokat kizsákmányolandó, alárendelt zsidai által sürgeti, sietteti őket, s ha ilykor a gép egy-egy ily szerencsétlent elkap: „mit tehet róla a zsidó?” – Ha „zsidó-üldözés” alkalmával utczai zene-bona támad, melynél a zsidó a csöcselék közé keveredik (amint akárhányszor bebizonyult), uszítván a népet, itatván, követ, fegyvert adván kezébe a katonaság ellen, s ha ilyenkor egy-két katona életét veszti, vagy egy-két szerencsétlent a katonaság legázol, lelő, vagy leszúr: „mit tehet róla a zsidó?” – Tudjuk hogy néha zsidó is rajta veszt, mint olvasóink is emlékezhetnek ily eseményre, hogy a golyó zsidót terít le; van ekkor iszonyú ordítózás! „A szegény zsidó ifjú!” – „a vértanú!” – megered a gyűjtés, a híresztelés és mindennemű zaj. ⁵⁾ – Midőn a gazdag zsidó, hintájában ülve

⁵⁾ Szokásban van a zsidók jajveszékését „gezéresz”-nek hívni. Illik hogy e szót

sebesen keresztülhajt valamely népes utcán, folyton nógatván kocsisát, s ha valamely szegény gyermeket vagy öreget elgázol, nagy nemesen kiugrik kocsijából, ad a szerencsétlennek fél forintot a „véletlen” baleset kiengeszteléséül, s azután a rendőrség kalapemelő során mosolyogva áthajt: „mit tehet róla a zsidó?” Ha érdemjeleket, keresztet akar a zsidó szerezni, megvesztegetvén magas állású hivatalnokokat, s ha ez kisülvén, az illető szégyenében magát agyonlövi, vagy „lovagias úton” mosakodni akarván valakit agyonlő, vagy agyonlövetik: „mit tehet erről a zsidó?” – Ha gyalázatos csalásokkal, zsarolással 10, 20 derék magyar családot tönkre tett, s a családfő a koldusbotot elviselni nem bírván, magát felakasztja vagy néha egész családját legyilkolja előbb, utóbb pedig önmagát: „mit tehet erről a zsidó?” – Ha pl. mint pár év előtt Varsóban, egy néppel tömött ker. templomba bekiált, hogy „tűz van!” – sa nép agyonrémtüében kifelé rohanva 30-40 személyt agyon zúz és gázol: a zsidó tévedt, „mit tehet ő róla?” – Ha a zsidó egy iszákos emberrel „fogad”, hogy nem bír ennyi és ennyi pálinkát meginni, és ha az csakugyan megissza és belehal: „mit tehet ő arról?”

Minek is folytassuk tovább, mikor ennek úgy sincs vége?! Bizonyos lehet róla az érd. olvasó, hogy számtalan ker. ember kerül általuk börtönbe, sőt olykor párosával az akasztófára is. – Hol van az a toll, mely ez égbekiáltó istentelenségeket kellőleg színezi, s ez által ker. testvéreinket belátásra bírni képes volna?! Én nem vagyok költő, nem regényíró, én *ékesen nem*, csak *igazán* tudok írni; ha ez nem hat, ha ez nem nyitja fel a szemet: az a szem nem alszik, hanem vak, az a? ember nem szendereg, hanem meg van halva és pedig úgy, hogy az életet meg sem is érdemli.

Senki sem tagadhatja, hogy az érintett gonoszságok mind megtörténtek és történnék naponként. Száz és száz ker. ember vesztí így és hasonló módon minden éven életét, és ha történik is olykor vizsgálat, a zaj csakhamar elmúlik és ismét csendes lesz minden. A zsidóságnak egy hajszála sem görbül meg, mert nem lehet a zsidóra „rábizonyítani.” Bezzeg „rábizonyítják” a keresztényre, ha vérszopó uzsorását kétségbeesésében lelövi! Kész a bitófa, a vértörvényszék, katonaság és minden, ha a zsidónak van rá szüksége!

Megengedjük, hogy a keresztények között is vannak fölöttebb gonosz emberek; vannak rablók, gyilkosok, apagyilkosok is; mi ezt éppen úgy kárhoztatjuk mint emezt; ámde abban kételkedünk, hogy vannak oly keresztények, akik vallási, faji gyűlöletből alkalmat keresnének, vagy ha van, illet felhasználnának embertársuk elvesztésére. Ilyen ker. nincs; ilyen ker. létét tagadjuk! Ilyen szörnyettekre csakis a vérengző, hyena természetű, fanaticus zsidók képesek.

Szinte irtóznak e borzadalmas vadságtól; és ha nem vagyunk képesek megbotránkozásunknak kellő kifejezést találni e *tények* fölött, akkor már meg egyenesen meg kell némulnunk mikor azt látjuk, hogy ez a zsidóságnál nem is *visszaélés*, hanem *valódi tantétel*. Igen, bár hogyan

megismerjük. Származik ez גָּזַר=g'zar (héb. gázár) vágni, metszeni, faragni (átvitt ért. körülmetszeni) igétől; számos jelentményén kívül a Talmud és rabbinusi nyelvjárásban annyit is jelent, mint kiáltvány; mint főnév גִּזְרָה=g'zéra (stat. const. גִּזְרֵת=g'zérész, zsidósan g'zérész, és itt az üldöztetésükre kibocsátott rendeletet jelenti, átaljában tehát *üldözés*).

hangzik is, valódi tantétel, tanítmány. – De nemcsak ez, hanem ami a, fő, ez nem valami magán, rabbinusi vélemény, nem valami elhamarkodott és talán megbánt dühkitörés, ami olykor indulatos ámbár okos emberrel is megtörténhetik, – hanem valódi tan ez a Talmudban, még pedig nem is a *Gemarában*, hanem a Talmud lelkében, a Misnában. E szörnyeteg tan így hangzik:

ן שור שהיה מתהבך
בכותל ונפל על דאדם
נתכוין להרוג את הבהמה
והרג את האדם לעונד
כוכבים והרג את ישראל
לנפלים והרג בן קיימא
פטור: 6)

6. Sayr se-hojo minhla-
khékh b'khauszél ve nófal
al hó-ódom, niszkhavén la-
haraug esz hab'béno ve-hó-
rag esz hó-ódom le-öved
kaukhovim, ve-hórag esz
Jiszróel, la-néflim, ve-hó-
rag ben kajjomo, pothur.

6-szor. Az ökör, mely fal-
hoz dörgölődvén (a fal a
mögötte rejló) emberre dől;
(vagy ha) barmot akarván
megölni embert öl meg,
(vagy) pogányt (akarván
megölni) izraelitát (öl meg
vagy) idétlen (gyermeket
akarván megölni) világra
valót (öl meg): nem tar-
tozik (nem bűnös).

Tudnunk kell ennek megértéséhez, hogy a cseled vagy a barom által okozott károkért mindég a tulajdonos tartozik felelni; továbbá, hogy itt nem csupán az ökréről van szó, hanem bármely kárról, melyet a tulajdonos valakinek közvetve okoz. A jelen szöveg értelme e szerint a következő: Ha az ökör valamely falhoz támaszkodva vakarózik, mely mögött egy ember rejlik, s a fal arrafelé dőlve, az embert agyon zúzza: az ökör nem felelős; vagyis gazdája nem bírságható meg. Ha a bős ökör neki iramodik valamely állatnak, hogy azt megölje és embert találunk szarvai: a tulajdonos nem felelős. Ha a bős ökör egy pogányt akarván felöklelni, szarvai egy zsidót érnek: gazdája bírság alá nem esik, stb. – Látni való itt, hogy a *három* és a *pogány* (bármely nem-zsidó) egy osztályba tartozik; a *barommal* szemben *ember* áll, a *pogány-nyal* pedig *zsidó*; vagyis: *úgy viszonylik zsidó a pogányhoz, mint ember a baromhoz!* – Az ökör *szándéka*⁷⁾ a jelen esetben *jó* volt, mivel nem *jssidót*, hanem *pogányt* akart megölni és éppen ezért nem büntethető meg: mert *pogányt* vagy *barmot* a zsidónak vagy ökrének *megölni nem bűn*.

Íme, ez a forrása ama szörnyetteknek, melyeket főntebb átteki-
ténk. Eme talmudi tantétel rugója a zsidók általánosan ismert gyakor-
latának: a rendszeres, a szándékos emberirtásnak közvetett módokon és
eszközökkel.

Több magyarázatot én ehhez nem adok: aki érteni tud és akar, az értsen. A jog, az igazság és emberiség barátai fel fogják kétségkívül fogni e kárhozatos fanatizmus egész súlyát, bármilyen nemzeti, politikai vagy vallási elvűek legyenek is különben. Nekünk csak józan, szabad emberekhez van szavunk; a zsidók bérenczei és szolgálíva⁸⁾ mi egyáta-

⁶⁾ E hely a többször idézett *Báva káma*-ból való, és pedig a IV. f. egész 6-ik Misnája. – Azt is meg kell jegyezni, hogy „ben kajjómo” voltaképpen a. m. „a „fogadalom fia”, t. i. a szövetségbe fölvet, vagy Jehovának szentelt; azonban vele szemben „idétlen szülött” lévén, jobbnak véltem a főntebbi antithesis-szel élni.

⁷⁾ A zsidók szerint az ökrének is van szándéka, azaz értelme, különben az Írásban felelősségre vonható nem volna; innét van, hogy az ökör sok esetben felelős. így pl. meg tudja különböztetni a sabbeszt a köznaptól, mivel akkor az ölban nyugszik vagy lefelész, nem dolgozik, és azt is észreveszi, hogy az őt etető zsidó ilyenkor *ünneplő ruhában jön etetni!!* Zsidó ökré-logika.

⁸⁾ „Messieurs, J'ai un peu gourmande votre secrétaire: il n'est pas dans la civilité de gronder les valets d'autrui devant leurs maîtres; mais l'ignorance orgueil-

lán szóba nem állunk: mert aki nem maga úra, az elvek és nagy eszmék harczosa nem lehet.

Különben az ily elveket tanító és valló nép ha nem börtönbe, legalább is bolondok házába való; minthogy pedig Magyarország még nem egészen börtön, sem egészen bolondok háza: azt vélem, hogy a zsidók Magyarországból kiutasítandók!
Avellanus.

Osztrák és németországi lapok a magyar képviselő-választásokról.

A magyar képviselőválasztásoknak az antiszemita-pártra nézve oly kedvező kimenetele természetesen lelkesedéssel lőn fogadva az osztrák és német sajtó azon része által, a mely vagy nyílt antiszemita, vagy legalább az antiszemitizmussal szemben nem foglal el ellenséges álláspontot.

A következőkben regisztráljuk több ily lapnak nyilatkozatát.

A Bécsben megjelenő „*Oesterr. Volksfreund*”, f. hó 6-ki számában „*Antiszemita választások Magyarországon*” című cikkében így ír:

„Daczára minden üvöltésnek, szitkolódásnak és kámpulódásnak, a magyar nép ezúttal mégis több mint háromszor annyi antiszemitát választott a magyar országgyűlésre, mint a mennyien eddig ott voltak. Pedig a magyarok úgy vannak elismerve, mint az angolok mellett a politikailag legiskolázottabbak és legtapasztaltabbak Európában; ősrégi alkotmányuk az angol mellett a legrégebb, és néhány rövid, erőszakos elnyomás okozta szüneteket kivéve, sok évszázad óta szakadatlan gyakorlatban van. A politikai szellem és az alkotmányos élet fogalmai Magyarországon a nép legalsó rétegeiig a vérbe mentek át; és a választási joghabár egyenetlenül és szabálytalanul van elosztva, mégis legalább igen kiterjesztett. Száz- és százezer olyan embernek van ott szavazati joga, a kikre nálunk mint oly „plebsre, a melynek nincs beleszólni valója”, nem is hederítenek. Söhajok között constatálják a nagy lapok azt a tényt, hogy az antiszemiták a legközelebbi országgyűlésen már klubbot képezhetnek, (Ezt már tavaly novemberben megnyitották. – Szerk.) a melylyel a szavazásoknál számolni kell. Sőt mi több, már czirógatni is kezdik őket, azt a tanácsot adván nekik, hogy ne nevezzék magukat ezentúl antiszemitáknak, hanem például „új társadalom-gazdászati párt”-nak vagy más ilyenféle néven.

Az antiszemitizmus okai bőven megvannak Magyarországon s ez okok okozatai még csak most kezdődnek. Itt nem használ semmi szitkolódás, semmi jajveszékülés. Az antiszemitizmus bejárni fogja Európát, nőni és gyarapodni fog. Az antiszemitizmussal az ó-liberalis urak még porul fognak járni.

leuse révolte dans un chrétien qui se fait valet d'un Juif. Je m'adre sse directement à vous pour n'avoir plus affaire à votre livrée.” Diction. Philos. Artic. „Juif”, pag. 496., cinquième lettre.

Nyilvánítsa bár egy budapesti államügyész az antiszemitizmust féktelen felháborodással gyalázatos bűnténynek, az anarchizmus egyik fájának, kárhóztatandó szocializmusnak; és mindjárt reá, komikus szociálpolitikai kiskorúságában állítsa bár azt, hogy az antiszemitizmus nem társadalmi kérdés, nem politikai irány, nem más mint heccz: mindez az izraelita alliancz urain és párthíveiken semmit se segít. Erre mérget vehetnek ezek az úrak: a dolgok menete legeslegkevésbé se törődik azzal, váljon „ők” értik-e a dolgot vagy sem, „ő nekik” quadrál-e a dolog vagy sem, s megáll-e az eszük reá vagy elfut. Az ó-liberális úrának és a saját csalhatatlanságukkal eltelt politikusoknak a legközelebbi időben még sokat kell utólag tanulniok.

Hála isten, egy dolog tény: a nép nagy zöme az úralkodó zsidósajtót, leplezetten és névtelenül firkáló banditáival ma már nem nézi evangéliumnak.”

A bécsi „*Parlamentär*” egyebek közt következőleg nyilatkozik a legutóbbi magyar képviselőválasztásokról:

„A legfigyelemreméltóbb dolog ezen választásoknál az antiszemitizmus sikerei. Az Istóczy-párt a legutóbbi országgyűlésen öt emberből állott, a jövő országgyűlésen nem kevesebb mint 19 képviselőből fog állani, s a háznak erősségre nézve negyedik pártját fogja képezni. Ez tény, a melyet nem lehet többé ignorálni. Ötvös, Mezei stb. bukása kizárólag arra vezethető vissza, hogy az antiszemiták az ő ellenfeleikhez csatlakoztak s ez által döntöttek.

Amint látszik, csak két párt nyert a választásoknál: a konzervatívok (?) és az antiszemiták. Ezen utóbbiakért a képviselőházban valószínűleg egy csöndes verseny-verbuválás lesz.

A konzervatívok, úgyszólván, az ő természetes szövetségeseik, de mi nem kételkedünk a fölött, hogy Tisza úr, a ki mindenekelőtt reápolitikus, s a kinek igen finomul kifejlett érzéke és igen alapos felfogása van a hatalmi kérdések fölött, azt a leczkét a melyet kapott, megszívleli, s keresni fogja oly elemek barátságát, a melyek többé nem ignorálhatók. (Ezen, úgy látszik, úgy Tisza, a ki elvetette a sulykot, mint mi antiszemiták is *útl vagyunk* már. – Szerk.) De a mérsékelt ellenzék is kapott egy tanulságos leczkét. Ez tán még sok választókerületet elhódíthatott volna a kormánypárttól, ha a zsidó pénz befolyásától és a zsidó szavazatoktól való félelmében közvetlenül a választások előtt a zsidókkal nem kezdett volna kaczerkodni. Ez a kaczerkodás semmit se használt a mérsékelt ellenzéknek, mert a zsidók azért nem voltak meghódíthatók szép tekinteteik által, az antiszemiták pedig sok helyütt nem mentek vele.

Ausztriára nézve a magyar választásokban több tekintetben érdekes útmutatás fekszik. Magyarország, amint látjuk, azon áramlattól, a mely egész világrészünkön végig hömpölyög, nem maradt érintetlen, ot, t is mindinkább előtérbe nyomulnak a socialisztikus-agrárius eszmék, és a doktrinaire-liberalizáló szédelgés az egész vonalon visszazorítatik. Az antiszemitizmus csak egyik ágazata a diadalmasan előrenyomuló új iránynak. Még eddig egyik állam s kormány se azonosíthatta magát az antiszemitizmussal, de jaj annak az államnak, és jaj annak a kormánynak, a melyek azt hiszik, hogy őt ignorálhatják. Az antiszemitizmus ma hatalommá lön, hatalommá az eddigi politikai rendszerek bűnei által.

Azon a napon, a melyen ezek megbűnhődtek, azon a napon, a melyen egy új társadalmi rend lesz teremtve, az antiszemitizmus feladatát megoldotta és el fog tűnni. Amaz államférfiak és gondolkozók, a kik ezen új aeráért dolgoznak: egy Bismarck, egy Wagner Németországban, egy Churchill Randolph Angolországban, egy gróf de Mun Franciaországban, egy Taaffe vagy Falkenhayn nálunk Ausztriában, antiszemita a szó legjobb értelmében, ők praktikus antiszemitizmust üznek azzal, hogy elejét törekednek venni egy társadalmi veszélynek, a melyet elég hosszú ideig könnyelműen ignoráltak az emberek.”

A Steyerben megjelenő „*Judenfrage*” f. hó 1-ji száma így ír:

„Hogyha az egész választási mozgalmat röviden összefoglaljuk, úgy azt látjuk, hogy a nagy zsidóellenes áramlat még ott is mutatkozott, a hol nem léptek föl nyílt antiszemita jelöltek. Ez áramlat a legfeltűnőbb módon olyan zsidók és zsidóbarátok ellen fordult, a kik a legújabb időben a zsidóuralom érdekében sikra szálltak, mint *Mezei* Ernő, a ki azt mondta, hogy „ha a magyaroknak nem tetszik a zsidóuralom, úgy tessék nekik kivándorolni.” Legnagyobb vereséget szenvedett azonban az első védő a tiszta-eszlári perben, *Eötvös*, a ki több kerületben bukott meg.

Míg ekkép a zsidóuralom vezérei megbuktak, az antiszemita majdnem valamennyi kiváló emberei nagy szótöbbséggel lettek megválasztva, noha a zsidók minden követ megmozdítottak, hogy őket megbuktassák. Ugyanazok a zsidólapok, a melyek korábban örömtől sugárzó arczzal hirdették, hogy Istóczynak nincs kilátása a megválasztásra, maguk voltak kénytelenek hírül adni, hogy Istóczy Rumban nagy szótöbbséggel lön megválasztva. Ugyanazok a zsidólapok, a melyek korábban azt mondták, hogy az antiszemitizmus megbukni és a térről leszorítottatni fog, beszéltek el nekünk, hogy az antiszemita képviselők száma mindinkább nagyobb lesz, hogy egyedül csak az antiszemita párt nyert; a zsidólapoknak maguknak kellett bevallaniok, hogy sokan a kormányparti és függetlenségipárti jelöltek közül csakis antiszemita színezetű programmjuk miatt lettek megválasztva, egyszóval, hogy a képviselőválasztásnál egy hatalmas antiszemitikus áramlat jött napfényre és tudta magát érvényesíteni. Noha már a magukat nyíltan antiszemitaáramlatnak valló képviselők már magukban véve is egy tekintélyes pártot képeznek, úgy a félig-meddig antiszemita programmal megválasztottak is tekintélyes számmal vannak, s azért az antiszemita száma ma még tulajdonképen nem határozható meg. Az országgyűlési antiszemita pártnak tehát napról-napra nagyobbodnia és erőben nyernie kell, mert azoknak, a kik magukat antiszemita lobogó alatt választatták meg, szinte az antiszemitaáramlat *kell* csatlakozniuk, mivel különben választóik bizalmát elvesztik.

Mert hát az antiszemitizmus itt is kimutatja csodás erejét az által, hogy az embereket kényszeríti színt vallani. Jövöre nem lehet többé az embernek magát – mint eddig gyakran történt – egy jól hangzó programmal megválasztatnia, az országgyűlésen pedig ezt a programot megtagadnia; mert az antiszemitizmus cselekvésre kényszerít, a marsrouta pontosan elő van írva, se jobbra se balra nem lehet eltérni vagy elhajolni, mert a ki ezt teszi, az politikailag halott emberré lesz. Ha mi a választások egész lefolyását szoros észlelés alá vesszük, úgy ezúttal csakis két áramlatot látunk: egy zsidó áramlatot és egy zsidóellenes

áramlatot. A zsidólapok ezt igen jól meg is értették, s azért az ember az ő látszólagos biztossági érzetükből látta kikandikálni az aggodalmat. A legelső választási tudósításnál fennen hirdették: „Még egy antiszemita se lett megválasztva!” Ez az öröm azonban nem sokáig tartott, s hamarosan ijedelemmé és rémületté változott; beismerték, hogy daczára a sok pénznek, daczára a hatalomnak, a melylyel ők rendelkeztek, daczára a kezükben levő sajtónak, a népáramlatot többé se el nem fojthatják, se föltre nem vezethetik.

A magyar nép, a mely sanyarú helyzetében oly sokszor megcsalva látta magát, most már megmentését *az antiszemitizmustól várja*; ennek vezetőm áll most, a reájuk ruházott bizalomra magukat érdemekké tenni! Remélhetőleg most már az emberek belátják, hogy hol van az antiszemitizmusnak ereje és súlypontja: *a népnél!* Hisz az antiszemitizmus egy népmozgalom, népek mozgalma, s mint ilyen föltétlenül a nép által is kell vitetni. Az antiszemitizmust tehát Magyarországon is mint olyant kell tekinteni és kezelni, a minő az lényegében véve: mint a népek *létkérdését*; ha az antiszemiták ezt teszik, úgy legyőzhetlenek lesznek. A zsidók akkor tehetik azt, a mit nekik tetszik: ők ezen mindenható eszmével szemben tehetetlenek lesznek. *Magyarország súlypontja, regenerálása és jövője most az antiszemita vezérek kezeiben van*; a választások legújabbán megmutatták, hogy a nép többsége már most is antiszemita érzelmű; a vezéreken áll most rajta lenni, hogy az, a mit a nép akar, a mi megmentésére és létének biztosítására szükséges, valóságga legyen!”

A németországi antiszemita lapok is természetesen örömmel üdvözölték a magyar elvbarátok választási sikereit. Sőt a berlini „*Wahrheit*,” június 21-ki számában egy hangulatteljes himnuszt is hozott a melyben a magyarországi antiszemita győzelmek ünnepeletnek.

De Németországban nemcsak a specifikus antiszemita lapok, hanem a zsidó befolyás alatt nem álló nagy pártlapok is rokonszenvesen fogadták a magyar antiszemita választási sikereket. Kiválóan érdekes e tekintetben a centrumpárt közlönyének a „*Germaniá*”-nak nyilatkozata, a melyből közöljük a következőket:

„Tiszának nincs joga követ dobni az antiszemiták agitációjára, a mely kő, minden komolyan gondolkozó ember előtt, kell hogy az ő fejére hulljon vissza. És a kormánylapok mégis teljes erejükből úzik ezt a mesterséget. Egyszerre csak azzal a felfedezéssel állanak elő, hogy az antiszemitizmus és feudalizmus ugyanazonos dolog. A „*Neue freie Presse*” szerint agrárius és feudális egy. Trefort miniszter pedig pozsonyi választói előtt mondott beszédében egyszerűen felállította ezt a tételt: „Az antiszemitizmus célja tulajdonképen a forradalom vagyis inkább a kommunizmus”. Ezeknek az embereknek az okoskodása a következő: „Az antiszemiták a zsidók ellen vannak, a legtöbb vagyon pedig a zsidók birtokában van, *tehát* az antiszemiták a tulajdon ellen vannak – ergo socialisták. Az ilyes logikára fölösleges sok szót vesztegetni. De feltűnik mindenki előtt, hogy azon főkérdést, hogy: honnan, miért száрма-

zik az antiszemitizmus, – senki se szellőzteti, ez elől a kérdés elől szépen kitérnek

A magyar antiszemitizmus őseredeti terméke az országnak; nem a socialisták teremtették azt meg, hanem magától támadt, a viszonyokból eredeti Az antiszemita mozgalom tisztán gazdasági. (?) A zsidó foglalkozása Magyarországon a kereskedés és az uzsora. Magyarországon 700,000 zsidó van! Ebben rejlik megfejtése az antiszemitizmusnak s annak, hogy ez a választások alkalmával oly sikereket arathatott. Nem Tisza-Eszlár következménye az, se nem vallási vagy fajharcz, hanem – mint a bécsi „Vaterland” is megjegyzi, – „*egy lételeben fenyegetett népnek a segélykiáltása.*”

Ha az ember Tréfórttal socializmusnak és anarchizmusnak akarja nevezni azt, hogy a nép oly képviselőket választ, a kik megígérik, hogy megmentik őt a vérszopóktól; ha az ember forradalomnak nevezi azt, hogy végre igyekezet mutatkozik, Magyarországot egy elnyomó fajtól megszabadítani; ha az ember socializmusnak nevezi azt, hogy a képviselőház szószékéről valaki a mostani gazdasági rendszer és a mindent kizsákmányoló tőke ellen emel panaszt: akkor inkább dobjuk el a felesleges álarczot s mondjuk ki nyíltan, hogy mi óhajtjuk a zsidó-üzelmeknek Magyarországon való tovább tenyészését, s mi azokat teljes erőnk-ből előmozdítani is fogjuk.

Tréfórt miniszter fentebb idézett beszédében az antiszemitizmus ellen nem tud más eszközt felhozni, mint a végrehajtó hatalmat, tehát a kard élet, esetleg golyót, a mi az „Üssétek agyon a zsidót” kiáltással szoros rokonságban áll. A liberális bécsi „Deutsche Zeitung” sokkal tisztábban látja a helyzetet, mint liberális kollegái, azt mondván, mikép érkezett az ideje annak, hogy a birtok deposedálása megakadályoztassék. A zsidólapnak igaza van; de váljon Tisza és kormánya haladhatnak-e előre ezen irányban? Nem; mert a zsidó-börzebárók ellen nem lehet cselekedni a nélkül, hogy a kormány azonnal meg ne bukják; a zsidó tőkepenészek védelmezik a városi zsidókat, ezek pedig a falusi uzsorásokat. Úgy függ itt össze minden mint a láncz, s ezen lánczhoz van valsalva elválaszthatlanul a Tisza-kormány. Nem csuda, ha az ország megszűnik bizalommal viseltetni e kormány iránt, s mások felé fordul, olyanok felé, a kiktől szorult helyzetében valami segílyt remél.

A hivatalos Magyarország büszkén ignorálja a zsidókérdést és az antiszemitizmust; a kormány egyelőre tovább fog dolgozni, mintha semmi se történt volna, míg végre egy szép napon egyszerre majd ezen dilemma előtt fog állani: Vagy megbukik a destructiv liberális börzekormány, vagy – Finis Hungariae.”

I r o d a l o m .

I.

A legutóbbi évek alatt gyakran jelentek meg és jelennek meg egyes brochüre-ök a zsidókérdésről, amelyek állítólag nem filoszemita tendenciájúak. Szerzőik nagy garral gyürkőznek neki a munkának, írnak néha oly kemény dolgokat, hogy még a valódi antiszemita is átallanának oly messze menni, nem hagynak egy garas

ára becsületet se az „izraelita polgártársak”-on, s aztán kijelentik, hogy nekik Stöcker, Dühring, Simonyi Iván, Istóczy stb. nekik mind sifli: ezek nem is konyítanak a zsidókérdéshez; hanem ők s egyedül csak ők találták fel a puskaport. S midőn aztán ezt nekik már-már komolyan elkezdjük hinni, s mohón keressük a röpiratban, hogy ugyan hogy is kellene hát voltaképpen megoldani a zsidókérdést? – nagy ámulatunkra ott találjuk ezeket a bölcs tanácsokat: „a zsidók reformálják vallásukat, a törvényhozás pedig hozza be a polgári házasság intézményét.”

No ezzel aztán a papírkosár fenekére hajítjuk a puskaport feltalált „antiszemitanak” egész brochüre-jét s elmondjuk magunkban: „Si tacuisses, philosophus mansisses!”

Az ily fajta röpiratoktól előnyösen üt el *Zaáry József* duna-földvári ügyvédnek, lelkes párttársunknak legújabban Budapesten Buschmann F. nyomdájában „*Az antiszemitizmus hazánkban*” czím alatt megjelent fölötte érdekes röpirata (Tettyey Nándor és társa bizománya; ára 60 kr.), a mely nyíltan s határozottan az antiszemitapárt álláspontjára helyezkedve, több új szempontból is tárgyalja a magyarországi zsidókérdést, s épen azért valóban tanulságos és élvezetes olvasmányt képez.

A midőn *Zaáry József* elvtársunk füzetét melegen ajánljuk olvasóinknak, ízleltetőül mutatványkép közöljük belőle az alábbi részleteket:

„Az antiszemitizmus hazánkban.

A természettudományi ismeretek jelenkori fejlettségében, midőn az ég titkai megnyílnak testi szemeink előtt, s az örök istenség hatalmát a víz cseppjében nyüzsgő szerves élet éppen oly magasztosán tárja élénkbe, mint a végtelen világűrben szédítő gyorsasággal rohanó óriási égi testek szemlélete, midőn a folytonos tökélyesbülésre törekvő emberi ész az elemeket tartja szolgálatában: – szinte émelygés oly hitregével foglalkozni, mely egy hazátlan vándornépnek a többiek csalárd behalózása és kiirtása céljából istennel kötött szövetségét hirdeti.

Midőn azonban a csalás nekünk bűn, nekik idegenek iránt példával igazolt istentől eredő utasítás; a sáp reánk szégyenítő, nekik dicséretes; mások gyengéinek kiaknázása előttünk aljasság, nekik dogma; az uzsorászkodás nekünk erkölcsileg tilos, nekik földi hivatásuk; midőn a hazaszeretet egész lényünket eltölti, előttük ismeretlen fogalom; a szabadság minket nemes tettekre lelkesít, őket lelkesedésünk kizsákmányolására bátorítja: akkor, ha nemzetünket jelleméből és erkölcséből kiforgatni és saját honában földönfutóvá tenni nem akarjuk, – a múmiák korából fenmaradt ezen idegen elemmel le kell számolnunk.

Nem vonjuk kétségbe, s e sorok írója tapasztalásból tudja, hogy vannak izraelita polgártársaink között az általános műveltség színvonalán álló jeles egyének, s akadnak egyes hitszónokok is, kik fajuk korlátolt látkörén felülemelkedve, méltó részesei a köztiszteletnek.

Minthogy azonban kivételek szabályt soha sem alkotnak, s ax orthodox rabbik nyilatkozatával élve, minket hazánkhoz való törhetlen ragaszkodásunktól emberi hatalom el nem tántoríthat; – érettük, kik társadalomellenes intézményük félszégeit, s azokhoz alkalmazkodó hit-sorsosaik szükkeblültségét szükségkép maguk is kárhoztatják, az önvédelem teréről le nem léphetünk, sőt tevékenységünket az északról jövő hajtincses népség szakadatlan csendes beözönlése még inkább serkenti.

Az egyenjogúsított zsidóság cselekvő szereplése által hazánkban rövid másfél évtized alatt előidézett sajnos állapotokat ellenfeink is belátják. Mozgalmunk jogosultságát azonban, részint a szabadelvűség hangzatos szólamába és más művelt népek állítólagos bírálatába kapaszkodva, részint pedig azon ürügy alatt, hogy hanyatlásunkat könnyelműségünk által magunk idéztük elő, – konokul tagadják, s törekvésünk; céljált és irányát elferdítik.

Minden tekintetben tévednek.

A szabadelvűség nem létczél, hanem az összes emberiséget felölelő rendszer, melynek alkalmazkodnia kell a tárgyi és alanyi viszonyokhoz. E nélkül népboldogító tényezővé éppen úgy nem válhat, – mint nem lehet áldásthozó egymagában a szerves élet legfőbb élesztője, a világító nap melege, – mely egyéb természeti erők behatása nélkül csak hervaszt és szárit.

Vegyünk példát az emberi nem művelődésében vezérszerepet vivő nyugoti nemzetektől.

Északamerika egyesült államai saját munkás osztályának védelmére eltiltotta a khinai kulik bevándorlását. Van otthont biztosító törvénye. Idegeneknek fekvő birtok vásárlását tiltó törvényjavaslata most készül.

Nagy-Britannia ágyúk elébe kötötten végeztette ki Kelet-India szabadsághőseit. Khina ellen véres háborút viselt mákony-kereskedése érdekében, s a szorongatott töröktől mint, szövetségesétől elvette Cziprus szigetét.

Jöllehet ezen államok kormányzata annyira szabadelvű, hogy a néger rabszolgák felszabadításáért milliókat költöttek és véres hadjáratokat folytattak: szabadelvűségük azért nem gátolta őket abban, hogy ha az nemzeti érdeküknek meg nem felelt, saját államuk kívánalmait érvényesítsék. Más népek bírálatát számba sem vették.

A szabadságért századokon át vérző magyar legyen hát rabja a szabadelvűségnek?! Áldozza fel önmagát, hogy vallási dogmájánál fogva magát más népek felemésztésére hivatottnak tartó idegen parasitáknak hazájában szabadvásárt biztosítson?

Szabadelvűség-e az, mely egy népet csak azért, mert nemes lelkű, bizalmas és csefögásokra képtelen, – rabbá lesz, és elseper?

Mi ily szabadelvűségnek részesei lenni nem akarunk.

Ha az 1872: VI. és 1883: XX. tczkek védelemben részesíték a mezők, erdők és mocsárok vadjait; ezen védelmet ősi telkén az idők viszontagságaival küzdő munkás nép számára is megköveteljük hazánkban nyelv- és valláskülönbég nélkül.

Ámbár az elzsidósodott sajtó ráfogásával ellentétben az antiszemizmus nyugaton is mindinkább terjed; éppen nem törődünk azzal, hogy mások miként ítélnék felőlünk. Szégyenpír futja el arcunkat, valahányszor egyes szónokok arra lesznek figyelmeztetve a képviselőház elnöki

székéről: hogy gondolják meg, mit fog rólunk mondani a külföld. Úgy tünteti ez fel a törvényhozás termét, mintha ott nem is képviselők ülnének, kiknek tanácskozására egyedül és kizárólag a haza érdeke és a ház méltósága lehet irányadó.

Megszoktuk már azon szabadelvű szemrehányást, hogy párt-szövetkezetünk mozgalma által hazánk közhitele szenved. Tagadjuk az állítmányt. De ha úgy volna is, inkább akarunk saját lábainkon meztláb járni, mint lábainkról leütve Rothschildék karon ülő bábjai lenni.

Ezen érv tehát csak mellettünk bizonyítana; mert ha egyesek önmagukat teszik tönkre hitelük kimerítése által: akkor tisztelt ellenfeleink ugyanezen vétekbe estek, midőn hazánk önállóságát adósságszínalásaikkal elszabadelvűsködték.

Mintha ördögi varázslat igézete alatt állna ez a szegény ország, hogy az egyiptomiaknál jó sikerrel alkalmazott behízelgésekkel előbb egyedenként, azután pedig egészben kifosztassék.

Okuljon kiélt tagjai példáján a nemzet, s győződjék meg róla, hogy valamint azokat hiúságuknak hízelgő minden szép és jó tulajdonságokkal felruházottaknak hirdeté az élelmes zsidóság mindaddig, míg tökéletesen ki nem foszthatta; azután pedig végzett földes uraknak és tönkre ment úri ripőköknek bélyegezé: úgy a nemzet is csak addig fog sütkérezhetni szabadelvűségének pislogó fényében, míg hitele végkép kimerítve nem leend. Azután lesz belőle megvetett koldus nép, s mint kifacsart citrom, képtelennek fog nyilváníttatni arra, hogy ön sorsát, rendezhesse. Akkor már későn fogjuk belátni, hogy minden más néppel kiállván a versenyt, tulajdonképpen nem is saját hibáink okozták vesztünket; hanem a mozaizmust jellemző azon társadalomellenes élődi szellem, mely szabadjára hagyatva minden más szervezetet felemészt. –

Igen jellemző a zsidó sajtó és uszályhordozóinak azon taktikája, hogy valahányszor a zsidókérdés, vagy egyeseknek ezzel kapcsolatba hozható cselekedetei kerülnek felszínre, eget-földet összehadarnak, csak-hogy a figyelmet kegyeltjeikről másokra tereljék.

Különösen hánytorgatják, hogy azon üdült betegségnek, mely az egyenjogusítási törvény életbelépte óta nemzet-testünket sorvasztja, a mi nagyzásunk, fényűzésünk, könnyelműségünk és azon megrögzött balga szokásunk az oka, hogy gyermekeinket urakká óhajtván nevelni, improductiv tudományos pályákra képeztetjük, melyek túltengése folytán hazájukban tisztéségesen jövedelmező ellátást nem nyerhetnek, – a vagyonszerzésre alkalmasabb ipar és kereskedelemnek anyagi előnyökkel kecsegtető foglalkozásait pedig elhanyagoljuk, s eképpen a szellemi proletariátus számát szaporítjuk.

Feltéve hogy így van, kérjük tisztelt ellenfeleinktől: váljon ezen romlásunkat okozó hibáink csak 1867 óta lepték-e meg nemzetünket? Ha igen: honnan származtak járványos tünetei? Ha pedig nem: évszázadokon átélt sanyarú viszontagságaink daczára 1867-ig miért nem voltak képesek anyagi helyzetünket megrendíteni? Vége mindkét kérdés összesítéseképpen: minek tulajdonítható azon jelenség, hogy a hol csak a régi gazda kipusztult, annak helyébe izraelita polgártársaink fészkeltek be magukat, és pedig számos esetekben ezeknek oly tagjai, kik nem termeltek, nem dolgoztak, sőt egy pár évtized előtt még maguk is földhöz ragadt szegények voltak?

Rendesen az szokott lenni erre a válasz: hogy legyen a magyar is oly élelmes, mint a zsidó.

Az élelmességnek minden tisztességes alakban jelentkező nyilvánulása előtt fajkülönbség nélkül kalapot emelünk mi is

Hazánk csapásává vált azon módjától azonban, mely nagyobb nyemremény végett még az árverezés hyenáival is szövetkezve, aknázza ki embertársának gyengeségeit vagy szorultságát, – mi egész lényünkben visszaborzadunk. Ily áron a földi jólét és kényelem legkáprázatosabb fényéért sem cseréljük fel magyar erkölcsaink szegény gunyhóját.”

(Vége a jövő füzetben.)

II.

Mutatvány Zimándy Ignácznak „Hiteles zsidó-katé” című művéből.

(A közleményvége.)

„E királyi parancs szigorú végrehajtása folytán 30,000 zsidó család, tehát körülbelül 100.000 lélek hagyta el az országot, s részint Keletre, részint Afrikába, részint Európa szomszéd országaiba: Portugáliába, Itáliába, Francia-, Angol-, Német- s Lengyelországba költözött, hogy most itt folytassák a Spanyolhonban félbeszakadt keresztények elleni írtó harcot. Hogy mily sikerrel történt ez, azt hadd lássuk a következőkből.

Legjobban jártak azok, akik Lengyelországba kerültek, ahol az *úgy* nevezett Nagy Kázmér (talán csak hosszú teste miatt neveztetett így), királynak zsidó vallású ágyasa Eszter, hathatós befolyásánál fogva, oly fogadtatásban részesülének, nádály természeteknek, keresztény vagyont és vért szomjúhozó hajlamaiknak oly megfelelő helyzetbe jutának (1333-1370), hogy rövid idő alatt a legtágasabb kiváltságok birtokosai lőnek, a melyek segítségével aztán pusztító dögvész gyanánt, büntetlenül s korlátlanul garázdálkodának országszerte, s emésztek a szerencsétlen lengyelnek nemzeti s magán vagyontát.

A pusztító sáskák gyanánt berontott zsidóság eme páratlan rombolásai jelesül III. János (Szobieszky, a bécsi és párkányi hős) király alatt érték el tetőpontjukat.

S a következmény?! Hát biz ez a mai Lengyelország deplorábilis állapota. – – – A lengyel földművelő szánandó rabja lett a zsidónak. Mindenévi termése már a téli hónapokban, anticipative, mint a megivott pálinka bére, a hitelező zsidó birtokába megy át! – A csikó, borjú, bárány, malacz, még mielőtt látná a világot, már a zsidó tulajdonává lesz. – A cipész, kovács, szabó, asztalos, ács stb. stb. már előzetesen adják el munkájok bérét a zsidónak, vitriolos, testet-lelket ölö pálinka fejében; aminek következtében a szegény, jobb sorsra érdemes lengyel nép, minden tekintetben oly mélyen sülyedett, hogy újjászületése, kétségbeejtő szégyenletes állapotának javulása már alig remélhető.

És ez a mindent pusztító sáskasereg most, Lengyelországnak teljes anyagi és erkölcsi megrontása után,; vad csordákban kedves hazánkat lepi el s ejti hatalmába oly módon, hogy már is korlátlan ura és intezője szánalomra méltó nemzetünk minden keze ügyének! Jaj nekünk! II. András siralmas kora úgyszólván már a küszöb előtt rémít!” –

